

คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาท้องถิ่น
กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาท้องถิ่น
กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญซึ่งทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะต้องตระหนักและดำเนินการให้บรรลุผลตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ ระบบประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ หมวด ๖ มาตรา ๔๘ ได้ระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยให้มีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป โดยกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดมาตรฐานและประเด็นการพิจารณาให้มีจำนวนน้อยลง กระชับ และสะท้อนถึงคุณภาพอย่างแท้จริง เน้นการประเมินตามสภาพจริง ไม่ยุ่งยาก สร้างมาตรฐานระบบการประเมิน เพื่อลดภาระการจัดเก็บข้อมูล ลดการจัดทำเอกสารที่ใช้ในการประเมิน แนวทางการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาจะเน้นการเก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพตามบริบทของสถานศึกษา ไม่เพิ่มภาระการจัดทำเอกสารให้สถานศึกษา รวมทั้งพัฒนาผู้ประเมินภายในให้มีมาตรฐาน มีความน่าเชื่อถือ สามารถให้คำชี้แนะและให้คำปรึกษาแก่สถานศึกษาได้ ปรับกระบวนการทัศน์ในการประเมินที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนา (Evaluation and Development) บนพื้นฐานบริบทของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้น

เอกสารเล่มนี้ จัดทำขึ้นตามกรอบกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ นโยบายปฏิรูประบบการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และประกาศมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๑ สำหรับให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หวังว่าสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะได้รับประโยชน์จากการศึกษาเอกสารเล่มนี้ ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่เป้าหมายตามมาตรฐานที่สถานศึกษา กำหนด ทั้งนี้ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารเล่มนี้ให้สมบูรณ์ สามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สารบัญ

หน้า

คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
ความสำคัญและความจำเป็นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา.....	๒
แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา.....	๔
มาตรฐานกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	๖
บทที่ ๒ มาตรฐานการศึกษา คำอธิบาย และระดับคุณภาพ.....	๘
มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย.....	๙
มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	๑๕
บทที่ ๓ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	๒๕
หลักการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	๒๕
แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา.....	๒๕
กรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงมหาดไทย.....	๒๙
กรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....	๓๒
รูปแบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่.....	๓๕
การพิจารณาผลการประเมินคุณภาพการศึกษา.....	๓๙
การดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัด.....	๔๐
บทที่ ๔ การเขียนรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา.....	๔๓
ความสำคัญของรายงานผลการประเมินตนเอง.....	๔๓
กระบวนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง.....	๔๓
องค์ประกอบของรายงานผลการประเมินตนเอง.....	๔๖
ตัวอย่างการเขียนรายงานการประเมินตนเอง.....	๔๗
- บทสรุปสำหรับผู้บริหาร.....	๔๘
- สรุปผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	๔๙
- ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน.....	๕๐
- ส่วนที่ ๒ ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา.....	๘๔
- ส่วนที่ ๓ เอกสารประกอบการพิจารณา Best Practices.....	๘๘

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก.....๕๑

ภาคผนวก ก

- ตารางรายละเอียดการเปรียบเทียบมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย
และการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาคผนวก ข

- แบบเก็บรวบรวมข้อมูลมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย

ภาคผนวก ค

- แบบเก็บรวบรวมข้อมูลมาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน

ภาคผนวก ง

- ตัวอย่างประกาศมาตรฐานและประกาศกำหนดค่าเป้าหมายมาตรฐานการศึกษาของ
สถานศึกษาระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะทำงาน

บทที่ ๑

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่างๆ ที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมส่วนรวม (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, ๒๕๔๕) ดังนั้นคุณภาพการศึกษาจึงสะท้อนถึงคุณภาพคนที่เป็นผลผลิตของการจัดการศึกษา ในบริบทของสังคมไทยในปัจจุบัน รูปแบบการศึกษาส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในระบบ ดังนั้นสถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างไรก็ตามในสถานการณ์ปัจจุบันสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความเหลื่อมล้ำแตกต่างกัน ทั้งในด้านงบประมาณ คุณภาพ บุคลากรหรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษา การสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียง สถานศึกษา การสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา อีกทั้งปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการด้วยตนเอง มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเอง คุณภาพผู้เรียน และคุณภาพบริหารจัดการจึงมีความแตกต่างกัน ดังนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษา

สำหรับสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษามาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๘ จนกระทั่งสถานศึกษาทุกแห่งได้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มากกว่าสิบปี แต่กระแสนี้ก็ยังมีภาวะวิพากษ์วิจารณ์ว่าระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายังไม่เข้มแข็ง สถานศึกษาไม่ได้สร้างระบบประกันคุณภาพให้เกิดอย่างเข้มแข็ง มุ่งเน้นการปรับปรุงเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ กระทรวงมหาดไทยจึงได้ประกาศมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ สำหรับให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยกำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และให้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาและเพื่อเป็นกลไกในการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒. การดำเนินการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษา ปฐมวัยและหรือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ และให้สถานศึกษากำหนดเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานของสถานศึกษาตามบริบทโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ทั้งนี้ สามารถเพิ่มเติมประเด็นในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ โดยสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการและรับผิดชอบร่วมกัน

๒.๒ จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ๔ ปี แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๒.๓ ดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา ๔ ปี แผนการปฏิบัติประจำปีงบประมาณ และแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา

๒.๔ ประเมินผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ และวิธีการที่เหมาะสม

๒.๕ ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

๒.๖ จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ความเห็นชอบและจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี

๒.๗ พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัดหรือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๓. ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งให้ความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพภายนอก เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานกำกับดูแล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาต่อไป

ความสำคัญและความจำเป็นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง มาตรฐานถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับ ดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาทำให้เกิดโอกาสเท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะสถานศึกษาทุกแห่งรู้ว่าเป้าหมายการพัฒนาที่แท้จริงอยู่ที่ใด การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาจึงเป็นการให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา ๒ ประการ คือ

๑. สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์เปรียบเทียบกับมาตรฐานการศึกษาเป็นมาตรฐานการศึกษาเดียวกัน
๒. มาตรฐานการศึกษาทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางใด

ดังนั้น หากมีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เพื่อประเมินความก้าวหน้าหรือมีการประเมินเพื่อรองรับมาตรฐานการศึกษาโดยองค์กรภายนอก สถานศึกษาก็สามารถเตรียมตัวให้พร้อมในการประเมินนั้นๆ ได้

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นการกำหนดความคาดหวังให้ชัดเจนทั้งครู ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา หากไม่มีมาตรฐาน สาธารณชนก็จะไม่ทราบว่าสาระสำคัญที่แท้จริงของการจัดการศึกษาอยู่ที่ใด คุณภาพคนที่ชาติต้องการเป็นอย่างไร การจัดการเรียนการสอนปัจจุบันต้องไปในทิศทางใด คุณภาพการจัดการศึกษาแต่ละแห่งมีจุดเด่น จุดควรพัฒนาในเรื่องใดบ้าง เนื่องจากไม่มีเครื่องชี้วัดเทียบเคียง ทำให้ขาดการรับผิดชอบต่อสาธารณชน (Accountability) การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาทำให้สถานศึกษาต้องถือเป็นความรับผิดชอบต่อจะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน มีกระบวนการบริหารและการจัดการที่มีคุณภาพครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านครูและบุคลากร ด้านข้อมูลสารสนเทศ ด้านสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้ และด้านระบบประกันคุณภาพภายใน รวมทั้งคุณภาพครู ที่ต้องจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญให้ได้มาตรฐาน นอกจากนี้มาตรฐานการศึกษายังเป็นแนวทางให้สาธารณชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้การสนับสนุนส่งเสริมสถานศึกษาในด้านต่างๆ ได้ เพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปตามความคาดหวังของชุมชน

มาตรฐานการศึกษามีประโยชน์ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. **ผู้เรียน** ทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาตนเองตามความคาดหวังของสังคมและประเทศชาติว่าต้องการคนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างไร จะทำอย่างไรจึงจะเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่มาตรฐานการศึกษา กำหนด
๒. **ครู** ใช้มาตรฐานเป็นกรอบแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองตามคุณลักษณะและคุณสมบัติตามที่มาตรฐานกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนดไว้
๓. **ท้องถิ่นและสถานศึกษา** ใช้มาตรฐานเป็นแนวทางร่วมมือกันจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
๔. **พ่อแม่ผู้ปกครองประชาชนและผู้นำชุมชน** ใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ประชาชนได้รับทราบกระบวนการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้นักไทยในท้องถิ่นเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้การจัดการศึกษาช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด
๕. **ประเทศชาติ** ใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือที่ทำให้ทุกองค์ประกอบของระบบการศึกษาขับเคลื่อนไปพร้อมๆ กันสู่เป้าหมายเดียวกันและทำให้เกิดภาพการจัดการศึกษาที่มีความหมาย

แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

จากการศึกษางานวิจัย บทความ บทสัมภาษณ์ผู้นำทางการศึกษา ผู้บริหารดีเด่น ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป สามารถสรุปได้ว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีสิ่งสำคัญที่บ่งบอกได้อย่างชัดเจนหลายประการ ได้แก่ มีการกำหนดภารกิจของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการกำกับติดตามงานสม่ำเสมอ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา บ้านและชุมชนมีความใกล้ชิดและไว้วางใจกัน มีการตั้งความคาดหวังของผลสำเร็จไว้สูง มีความเป็นผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้อย่างมีอาชีพ ทั้งครูและผู้บริหาร มีการสร้างโอกาสในการเรียนรู้และใช้เวลาผู้เรียนในการทำงานกลุ่มมากขึ้น จัดสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นอย่างมีระเบียบ สะอาดและปลอดภัย มีการจัดหลักสูตรที่ชัดเจนสอดคล้องกับเป้าหมาย ใช้กลวิธีการประเมินที่หลากหลาย จัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการที่จะเรียนรู้ จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ จัดสิ่งที่จะเป็นอุปสรรคสำหรับการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน พัฒนางานอยู่บนพื้นฐานของการวิจัย ใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างเต็มที่และวางแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ จากแนวคิดในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังกล่าว ประกอบกับแนวคิดในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาว่าต้องเป็นมาตรฐานที่ปฏิบัติง่ายประเมินได้จริงกระชับและจำนวนน้อย แต่สามารถสะท้อนคุณภาพการศึกษาได้จริง ข้อมูลที่ได้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติ ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานจึงเน้นที่คุณภาพของผู้เรียน คุณภาพของกระบวนการบริหารและการจัดการ และคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน

คุณภาพผู้เรียนที่สังคมต้องการ ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๖ ที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ (หมายถึง สุขกาย สุขใจ) สติปัญญา ความรู้ (หมายถึง เป็นคนเก่ง) และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (หมายถึง เป็นคนดีของคนรอบข้างและสังคม)” และในมาตรา ๗ ที่ว่า “ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริม สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง”

นอกจากนี้ เพื่อให้ก้าวทันกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคที่ความรู้และเทคโนโลยีเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว กระทรวงศึกษาธิการในยุคของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑) ได้ประกาศวิสัยทัศน์

เกี่ยวกับคนไทยยุคใหม่ว่า คนไทยยุคใหม่ต้องได้เรียนรู้ตลอดชีวิต มีสติรู้ทัน มีปัญญา รู้คิด มีสมรรถนะและมีคุณธรรม รับผิดชอบต่อครอบครัว ประเทศชาติและเป็นพลเมืองที่ดีของโลก ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ที่ได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ดังนั้นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพของผู้เรียน จึงมุ่งเน้นที่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาย่อย จำนวน ๒ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ๒) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานขั้นต้นในระดับ “ปานกลาง” ที่การมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ รวมทั้ง การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนคุณภาพมาตรฐานขั้นสูง ได้แก่ ระดับ “ดี” “ดีเลิศ” และ “ยอดเยี่ยม” จะมุ่งเน้นไปที่คุณภาพมาตรฐานในระดับที่แตกต่างกัน ในเรื่อง ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย รวมทั้ง การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

๒. แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

การจัดการศึกษาของสถานศึกษามือถือประกอบที่สำคัญ ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร และด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการ **ด้านการบริหารคุณภาพการจัดการศึกษา** เน้นที่การบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายระยะวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาทั้งระบบ บริหารจัดการคุณภาพโดยรวม โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา รวมทั้งระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล **ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา** หลักสูตรของสถานศึกษาจะเป็นตัวสะท้อนคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาได้เป็นอย่างดี หลักสูตรสถานศึกษาจะมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย แนวทาง วิธีการและเนื้อหาสาระที่เรียน ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในสถานศึกษา จึงสะท้อนว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเจตคติและพฤติกรรมตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้หรือไม่ หลักสูตรที่ดีควรคำนึงถึงบริบทของผู้เรียน ท้องถิ่นและชุมชน มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ หรือจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับความถนัด ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียนและจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนตามขีดความสามารถทำให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์และสมดุลทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจและสติปัญญา **ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร** ครูและบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดการพัฒนาครูและบุคลากร เน้นไปที่ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพซึ่งต้องมีการพัฒนาที่ตรงตามความต้องการจำเป็น อย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนของบุคคลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ **ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการ** สภาพแวดล้อมและการบริการที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สถานศึกษาที่มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและอาคารเรียนที่มั่นคง สะอาด มีแหล่งเรียนรู้ที่พอเพียง มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนมีการจัดระบบ

เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข ปลอดภัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียนด้วย มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการมุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานขั้นต้น ในระดับ “ปานกลาง” ที่เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดและระบบบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา ส่วนคุณภาพมาตรฐานขั้นสูง ได้แก่ ระดับ “ดีเลิศ” และ “ยอดเยี่ยม” จะมุ่งเน้นไปที่คุณภาพมาตรฐานในระดับที่แตกต่างกัน ในเรื่องการบริหารจัดการพัฒนาวิชาการ การพัฒนาครูและบุคลากร การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสังคม รวมทั้งการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา

๓. แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานด้านกระบวนการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนซึ่งจะบ่งบอกถึงคุณภาพการจัดการศึกษา ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนที่ยอมรับกันว่าส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งเน้นที่การปฏิบัติ (Active Learning) เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการปฏิบัติที่นำไปสู่การเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและคงทน มาตรฐานด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นมาตรฐานขั้นต้นในระดับ “ปานกลาง” ที่จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการปฏิบัติจริง รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดจนการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน ส่วนคุณภาพมาตรฐานขั้นสูง ได้แก่ ระดับ “ดี” “ดีเลิศ” และ “ยอดเยี่ยม” จะมุ่งเน้นไปที่คุณภาพมาตรฐานในระดับที่แตกต่างกัน ในเรื่องการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก รวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

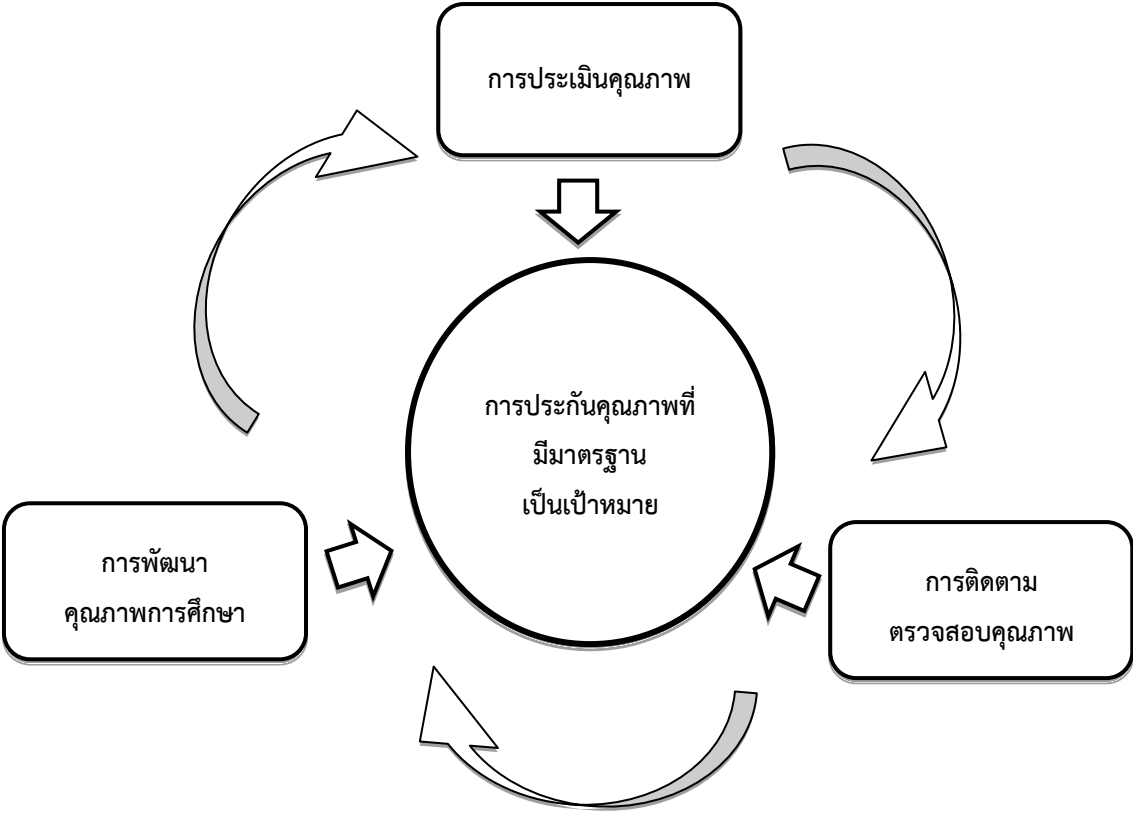
มาตรฐานกับการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) เป็นกลไกสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง การประกันคุณภาพมีหลักการสำคัญ คือ การกระจายอำนาจ การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงาน และการแสดงความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงานที่สัมพันธ์กัน ๓ ส่วน คือ

๑. การประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งดำเนินการได้โดยสถานศึกษาเองหรือการประเมินโดยหน่วยงานต้นสังกัด

๒. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการกิจกรรมงานเป็นระยะ มีผู้รับผิดชอบการดำเนินงานเพื่อการรวบรวมสารสนเทศและผลการติดตามตรวจสอบมาใช้ปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้จะแสดงว่าสถานศึกษาทำงานอย่างเป็นระบบแล้วยังเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมรับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด อย่างน้อย ๑ ครั้ง ภายใน ๓ ปี และการประเมินคุณภาพภายนอกอีกด้วย

๓. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินกิจกรรมใดๆ เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น โดยมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานที่เฉพาะเจาะจงเหมาะสมกับสภาพของชุมชนได้ มาตรฐานจะเป็นกรอบควบคุมการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

แผนภาพที่ ๑ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

จากแผนภาพที่ ๑ จะเห็นว่ากระบวนการดำเนินงานทั้ง ๓ ส่วน มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันเป็นวงจรการพัฒนาที่ไม่หยุดนิ่งโดยมีมาตรฐานเป็นหลักหรือเป้าหมาย รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวม

บทที่ ๒

มาตรฐานการศึกษา คำอธิบาย และระดับคุณภาพ

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา กระทรวงมหาดไทยจึงได้ออกประกาศ เรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงการพัฒนา ส่งเสริม กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๖๑)

มาตรฐานการศึกษาของชาติ เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ของคนไทย เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นกรอบสำหรับสร้างคนไทย ๔.๐ โดยประกาศของกระทรวงมหาดไทยจะมุ่งความสำคัญของมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษาในส่วนมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. ผู้เรียนรู้ เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (Competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ด้านต่างๆ มีสุนทรียะ รักษ์และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิต เพื่อสร้างงานหรือสัมมาอาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียงความมั่นคงในชีวิต และคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

๒. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นผู้มีความทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์ และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ

๓. พลเมืองที่เข้มแข็ง เป็นผู้มีความรักชาติ รักท้องถิ่น รู้รักสามัคคี มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติ บนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความเท่าเทียมเสมอภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ในฐานะหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ นักการศึกษา นักวิชาการ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน เพื่อพิจารณามาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย โดยคำนึงถึงการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมีความสอดคล้องกันตั้งแต่ทรัพยากรที่ใช้ในการศึกษา การนำทรัพยากรทางการศึกษามาดำเนินการบริหารจัดการ ให้เกิดผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณลักษณะตามเป้าหมายและผู้ปกครองชุมชนมีความพึงพอใจ มาตรฐานดังกล่าวสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำนึงถึงหลักการสำคัญในการดำเนินการดังนี้

มาตรฐานการศึกษาาระดับปฐมวัย

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง ๖ ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนาและให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านเป็นองค์รวมมีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพโดยกำหนดหลักการดังนี้

๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
๒. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคมและวัฒนธรรมไทย
๓. ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรมที่หลากหลายได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ
๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข
๕. สร้างความรู้ ความเข้าใจและประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

มาตรฐานการศึกษาาระดับปฐมวัย

มาตรฐานการศึกษาาระดับปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กระทรวงมหาดไทยประกาศให้ใช้ได้ยึดหลักปรัชญา หลักการจัดการศึกษา สอดคล้องกับมาตรฐานชาติ มาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ คุณภาพของเด็ก กระบวนการบริหารและการจัดการและการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญและข้อกำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาจึงเน้นที่กำหนดเกณฑ์การตัดสินคุณภาพของมาตรฐานมี ๕ ระดับ คือ ระดับกำลัง พัฒนาระดับปานกลาง ระดับดี ระดับดีเลิศ และระดับยอดเยี่ยม รายละเอียดของแต่ละมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ ประเด็นพิจารณา และระดับคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๖๑ : ๖-๓๐) ดังนี้

มาตรฐานการศึกษาาระดับปฐมวัย

มาตรฐานการศึกษาาระดับปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ๑๔ ประเด็นพิจารณา ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ
มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

รายละเอียดแต่ละมาตรฐาน มีดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก

- ๑.๑ มีพัฒนาการด้านร่างกาย แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้
- ๑.๒ มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุม และแสดงออกทางอารมณ์ได้
- ๑.๓ มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
- ๑.๔ มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน และแสวงหาความรู้ได้

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก

ผลพัฒนาการเด็กในด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๑.๑ มีพัฒนาการด้านร่างกาย แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้
เด็กมีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน เคลื่อนไหวร่างกายคล่องแคล่ว ทรงตัวได้ดี ใช้มือและตาประสานสัมพันธ์ได้ดี ดูแลรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตนและปฏิบัติจนเป็นนิสัย ปฏิบัติตนตามข้อตกลงเกี่ยวกับความปลอดภัย หลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อโรค สิ่งเสพติด และระวังภัยจากบุคคล สิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตราย

๑.๒ มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ได้

เด็กกล้าแฉ่งแฉ่ง แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสม รู้จักยับยั้งชั่งใจ อดทนในการรอคอย ยอมรับและพอใจในความสามารถ และผลงานของตนเองและผู้อื่น มีจิตสำนึกและค่านิยมที่ดี มีความมั่นใจ กล้าพูด กล้าแสดงออก ช่วยเหลือแบ่งปัน เคารพสิทธิ รู้หน้าที่รับผิดชอบ อดทนอดกลั้น ซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม ตามที่สถานศึกษากำหนด ซินชมและมีความสุขกับ ศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

๑.๓ มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

เด็กช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน มีวินัยในตนเอง ประหยัดและพอเพียง มีส่วนร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในและนอกห้องเรียน มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย เช่น การไหว้ การยิ้มทักทาย และมีสัมมาคารวะกับผู้ใหญ่ เป็นต้น ยอมรับหรือเคารพความแตกต่าง ระหว่างบุคคล เช่น ความคิด พฤติกรรม พื้นฐานครอบครัว เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม เป็นต้น เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ แก้ไขข้อขัดแย้ง โดยปราศจากการใช้ความรุนแรง

๑.๔ มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน และแสวงหาความรู้ได้

เด็กสนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ตั้งคำถามในสิ่งที่ตนเองสนใจหรือ สงสัย และพยายามค้นหาคำตอบ อ่านนิทานและเล่าเรื่องที่ตนเองอ่านได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ การคิดแก้ปัญหาและสามารถตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ ได้ สร้างสรรค์ผลงานตามความคิดและจินตนาการ เช่น งานศิลปะ การเคลื่อนไหวท่าทาง การเล่นอิสระ เป็นต้น และใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น แวนชยาย แม่เหล็ก กล้องดิจิทัล เป็นต้น เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ได้

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
กำลังพัฒนา	- มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ยังไม่บรรลุตาม เป้าหมาย ที่สถานศึกษากำหนดทุกด้าน
ปานกลาง	- มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ยังไม่บรรลุตาม เป้าหมาย ที่สถานศึกษากำหนดบางด้าน
ดี	- มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา บรรลุตามเป้าหมาย ที่สถานศึกษากำหนดทุกด้าน
ดีเลิศ	- มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนดทุกด้าน
ยอดเยี่ยม	- มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนดทุกด้าน และมีความพร้อมในการศึกษาระดับประถมศึกษา

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

- ๒.๑ มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น
- ๒.๒ จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน
- ๒.๓ ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์
- ๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้ อย่างปลอดภัย และเพียงพอ
- ๒.๕ ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์
- ๒.๖ มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

สถานศึกษาดำเนินการบริหารและการจัดการสถานศึกษาที่ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านครู และบุคลากร ด้านข้อมูลสารสนเทศ ด้านสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้ และด้านระบบประกันคุณภาพภายใน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๒.๑ มีหลักสูตรครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่น และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยสถานศึกษาออกแบบการจัดประสบการณ์ที่เตรียมความพร้อมอย่างเป็นองค์รวมและเหมาะสมตามวัย

เน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่นและการลงมือปฏิบัติ ตอบสนองความต้องการและความแตกต่างของเด็กปกติ และกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น

๒.๒ จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน

สถานศึกษาจัดครูให้เหมาะสมกับภารกิจการเรียนการสอนหรือจัดครูที่จบการศึกษาปฐมวัยหรือผ่านการอบรมการศึกษาปฐมวัยอย่างพอเพียงกับชั้นเรียน

๒.๓ ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์

พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์และออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา มีทักษะในการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการเด็ก ใช้ประสบการณ์สำคัญในการออกแบบการจัดกิจกรรม มีการสังเกตและประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคล มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กและครอบครัว

๒.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสื่อเพื่อการเรียนรู้ อย่างปลอดภัยและเพียงพอ

สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนที่คำนึงถึงความปลอดภัย ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลและกลุ่ม เล่นแบบร่วมมือร่วมใจ มีมุมประสบการณ์หลากหลาย มีสื่อการเรียนรู้ เช่น ของเล่น หนังสือนิทาน สื่อจากธรรมชาติ สื่อสำหรับเด็กมด ลอด ปีนป่าย สื่อเทคโนโลยี สื่อเพื่อการสืบเสาะหาความรู้

๒.๕ ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์สำหรับครู

สถานศึกษาอำนวยความสะดวก และให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ วัสดุ และอุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์และพัฒนาครู

๒.๖ มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และอัตลักษณ์ที่สถานศึกษากำหนด จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดและดำเนินการตามแผน มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานและจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองประจำปี นำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ให้หน่วยงานต้นสังกัด

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
กำลังพัฒนา	- มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่น ไม่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และบริบทของท้องถิ่น - มีระบบบริหารคุณภาพ แต่ไม่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย
ปานกลาง	- มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่น สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและบริบทของท้องถิ่น - มีระบบบริหารคุณภาพ แต่ไม่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
ดี	<ul style="list-style-type: none"> - มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่น สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและบริบทของท้องถิ่น - จัดครูให้เพียงพอและเหมาะสมกับชั้นเรียน - มีการส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์ที่ส่งผลต่อ คุณภาพเด็กเป็นรายบุคคล - จัดสภาพแวดล้อมอย่างปลอดภัย และมีสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างเพียงพอและหลากหลาย - ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
ดีเลิศ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการประเมินและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและบริบทของท้องถิ่น - จัดครูให้เพียงพอและเหมาะสมกับชั้นเรียน - มีการส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์ที่ส่งผลต่อคุณภาพเด็กเป็นรายบุคคล ตรงความต้องการของครูและสถานศึกษา - จัดสภาพแวดล้อมอย่างปลอดภัย และมีสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างเพียงพอและหลากหลาย - ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา การชี้แนะระหว่างการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา บูรณาการการทำงานและเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
ยอดเยี่ยม	<ul style="list-style-type: none"> - มีการประเมินและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและบริบทของท้องถิ่น - จัดครูให้เพียงพอและเหมาะสมกับชั้นเรียน - มีการส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์ที่ส่งผลต่อคุณภาพเด็กเป็นรายบุคคล ตรงความต้องการของครูและสถานศึกษา และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ - จัดสภาพแวดล้อมอย่างปลอดภัย และมีสื่อเพื่อการเรียนรู้อย่างเพียงพอและหลากหลาย - ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา
	<ul style="list-style-type: none"> - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ที่เหมาะสมและต่อเนื่อง มีการชี้แนะระหว่างการทำงานส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา บูรณาการการทำงานและเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมจน เป็นแบบอย่างที่ดีและได้รับการยอมรับจากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

- ๓.๑. จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ
- ๓.๒. สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่น และปฏิบัติอย่างมีความสุข
- ๓.๓. จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย
- ๓.๔. ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัด

ประสบการณ์และพัฒนาเด็ก

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

ครูจัดประสบการณ์ให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุล เต็มศักยภาพ รู้จักเด็กเป็นรายบุคคลและสร้างโอกาสให้เด็กทุกคนได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและลงมือกระทำผ่านประสาทสัมผัส จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย มีการติดตามและประเมินผลพัฒนาการเด็กอย่างเป็นระบบ

๓.๑ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ

ครูวิเคราะห์ข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคล จัดทำแผนการจัดประสบการณ์จากการวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ไม่มุ่งเน้นการพัฒนาด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว

๓.๒ สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่น และปฏิบัติอย่างมีความสุข

ครูจัดประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม ให้เด็กมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมอย่างอิสระตามความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ ตอบสนองต่อวิธีการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลหลากหลายรูปแบบ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เด็กได้เลือกเล่น เรียนรู้ ลงมือ กระทำ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

๓.๓ จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่อ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย

ครูจัดห้องเรียนให้สะอาด อากาศถ่ายเท ปลอดภัย มีพื้นที่แสดงผลงานเด็ก พื้นที่ สำหรับมุมประสบการณ์และการจัดกิจกรรม เด็กมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน เช่น ป้ายนิเทศ การดูแลต้นไม้ เป็นต้น ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับช่วงอายุ ระยะเวลาความสนใจ และวิธีการเรียนรู้ของเด็ก เช่น กล้องดิจิทัล คอมพิวเตอร์สำหรับการเรียนรู้กลุ่มย่อย สื่อของเล่นที่กระตุ้นให้คิดและหาคำตอบ เป็นต้น

๓.๔ ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริง และนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก

ครูประเมินพัฒนาการเด็กจากกิจกรรมและกิจวัตรประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ใช่แบบทดสอบวิเคราะห์ผลการประเมินพัฒนาการเด็ก โดยผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม และนำผลการประเมินที่ได้ไปพัฒนาคุณภาพเด็กและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการประสบการณ์ที่มีประสิทธิภาพ

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
กำลังพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่สมดุล - ไม่สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติกิจกรรมอย่างอิสระตามความต้องการ ความสนใจและความสามารถของเด็ก

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
ปานกลาง	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล - สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติกิจกรรมอย่างอิสระตามความต้องการ ความสนใจและความสามารถของเด็ก
ดี	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล เต็มศักยภาพของเด็กเป็นรายบุคคล - สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติกิจกรรม เรียนรู้ลงมือทำ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข - จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย - ครูประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมนำผลการประเมินที่ได้ไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์ และพัฒนาเด็ก
ดีเลิศ	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล เต็มศักยภาพโดยความร่วมมือของพ่อแม่และครอบครัว ชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง - สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติกิจกรรม เรียนรู้ลงมือทำ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข - จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้โดยเด็กมีส่วนร่วมใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย - ครูประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมนำผลการประเมินที่ได้ไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก
ยอดเยี่ยม	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล เต็มศักยภาพโดยความร่วมมือของพ่อแม่และครอบครัว ชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง และเป็นแบบอย่างที่ดี - สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติกิจกรรม เรียนรู้ลงมือทำและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข - จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้โดยเด็กมีส่วนร่วมใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวัย - ครูประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมนำผลการประเมินที่ได้ไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ๒๑ ประเด็นพิจารณา ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

- ๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
- ๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รายละเอียดแต่ละมาตรฐาน มีดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

- ๑) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ
- ๒) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และ

แก้ปัญหา

- ๓) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม
- ๔) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ๕) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา
- ๖) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- ๑) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
- ๒) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
- ๓) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
- ๔) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๑ ด้านคุณภาพผู้เรียน

ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการประกอบด้วย ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่างๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้น

๒) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา

ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ โคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหามีเหตุผล

๓) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงงาน ชิ้นงาน ผลผลิต

๔) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน อย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม

๕) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการต่างๆ รวมทั้งมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติ หรือผลการทดสอบอื่นๆ

๖) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการ เจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น การทำงานหรืองานอาชีพ

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๑) มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

๒) มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทย รวมทั้งภูมิปัญญาไทย

๓) ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม ประเพณี

๔) มีสุขภาพทางร่างกาย และจิตสังคม

ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ สังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
กำลังพัฒนา	<p>๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
	<p>๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
ปานกลาง	<p>๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด <p>๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
ดี	<p>๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาได้ - ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม - ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม ปลอดภัย - ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ <p>๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทย - ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย - ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
ดีเลิศ	<p>๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้ - ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม - ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง และสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน - ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น และการทำงานหรืองานอาชีพ <p>๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทย - ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย - ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสธารณะตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
ยอดเยี่ยม	<p>๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้ - ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม มีการนำไปใช้และเผยแพร่ - ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง และสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน อย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม - ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น และการทำงานหรืองานอาชีพ <p>๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดเป็นแบบอย่างได้ - ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทย - ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย - ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

- ๒.๑ มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน
- ๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา
- ๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย
- ๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
- ๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- ๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

เป็นการจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา ในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

๒.๑ มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษาชัดเจน

สถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจไว้อย่างชัดเจนสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัดรวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

สถานศึกษาบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน เชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายถึงรวมถึงการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควรรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วย

๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน

๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีความปลอดภัย

๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

สถานศึกษาจัดระบบการจัดหา การพัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
กำลังพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดไม่ชัดเจน - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาแต่ไม่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ปานกลาง	<ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน เป็นไปได้ในการปฏิบัติ - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ดี	<ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เป็นไปได้ในการปฏิบัติ - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจน ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา - ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย - พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ - จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ - จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้
ดีเลิศ	<ul style="list-style-type: none"> - มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปได้ในการปฏิบัติ - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย - ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง - พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา - จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพและมีความปลอดภัย - จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
ยอดเยี่ยม	<ul style="list-style-type: none"> - มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปได้ในการปฏิบัติ ทนต่อการเปลี่ยนแปลง - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง และเป็นแบบอย่างได้ - ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และเป็นแบบอย่างได้ - พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนางาน - จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพและมีความปลอดภัย - จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- ๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้
- ๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- ๓.๓ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
- ๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
- ๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลที่ได้มาให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็นและต้องการความช่วยเหลือพิเศษ ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะ แสดงออก แสดงความคิดเห็น สรุปลองค์ความรู้ นำเสนอผลงานและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย

๓.๓. มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ให้เด็กรักครู ครูรักเด็ก และเด็กรักเด็ก เด็กที่ก็จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้

๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์รวมทั้งให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
กำลังพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้ที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง - ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ - ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างไม่เป็นระบบ
ปานกลาง	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต - ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ - ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
ดี	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต - ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ - ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน - มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก - มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
ดีเลิศ	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ - ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้ - ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน - มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เด็กรักที่จะเรียนรู้ และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข - มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
ยอดเยี่ยม	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ มีนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้และมีการเผยแพร่ - ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง - ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน - มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เด็กรักที่จะเรียนรู้ และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข - มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ครู และผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

จะเห็นว่ามาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศให้โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้นำไปเป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นเอกภาพ มาตรฐานดังกล่าวมีความสอดคล้องกับมาตรฐานชาติและมาตรฐานกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดต้องการเพิ่มมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา หรือท้องถิ่นนั้นๆ ก็สามารถดำเนินการได้แต่ทั้งนี้จะต้องไม่น้อยกว่ามาตรฐานที่กระทรวงมหาดไทยประกาศใช้

บทที่ ๓

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ในการดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นดำเนินการให้สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๗ ได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ โดย “การประกันคุณภาพการศึกษา” ตามกฎกระทรวงหมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกควบคุม ตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่า สถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล โดยให้สถานศึกษาแต่ละแห่ง จัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ดังนั้น การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา เป็นหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา ดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายมีความรู้ ความเข้าใจ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

หลักการการประกันคุณภาพการศึกษา

๑. เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องปฏิบัติงานตามภารกิจที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย
๒. มุ่งพัฒนาการดำเนินงานตามความรับผิดชอบของตนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น เพราะผลการพัฒนาของแต่ละคนก็คือผลรวมของการพัฒนาทั้งสถานศึกษา
๓. เน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้อง ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่ทำเพื่อเตรียมรับการประเมินเป็นครั้งคราวเท่านั้น
๔. ต้องเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถว่าจ้างหรือขอให้บุคคลอื่นๆ ดำเนินการแทนได้
๕. ต้องเกิดจากการยอมรับ และนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการ การศึกษาของสถานศึกษา

แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มี ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนดพร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองพร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีการศึกษา

เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ และสถานศึกษาเข้าใจแนวทางการดำเนินการ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการรองรับการประเมินภายนอกอย่างยั่งยืน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงกำหนดแนวทางแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาในสังกัดให้สอดคล้องกับกฎกระทรวง ตามขั้นตอน ดังนี้

๑. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภท โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนดำเนินการร่วมกัน โดยกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จ และเกณฑ์การประเมินตามสภาพและบริบทของสถานศึกษา และจัดทำประกาศมาตรฐานและค่าเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา โดยอาจกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

๒. จัดทำ หรือปรับปรุง หรือเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลง แผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี ของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นแผนที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษาแต่ละปีการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสี่ปีของสถานศึกษา

๓. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาของสถานศึกษา ตามโครงการ/กิจกรรม ในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ และปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

๔. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งในระดับบุคคลและระดับสถานศึกษา โดยจัดทำเป็นคำสั่ง มอบหมายงาน มอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ และกำหนดการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง โดยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

๕. ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยการแต่งตั้ง คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินการ และคณะกรรมการดำเนินการ และรายงานผลการติดตาม จัด หากไม่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ อาจต้องพิจารณาปรับปรุงแผนปฏิบัติการประจำปีหรือปรับปรุงการ ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี ตามความจำเป็นและเหมาะสมดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาโดยนำผล จากการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาปีปัจจุบัน ไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและ พัฒนาแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีถัดไป ให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา และกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา โครงการ/กิจกรรม ให้ เป็นไปตามช่วงเวลาที่จะระบุไว้ในแผนและปฏิทินการดำเนินงาน และให้เป็นไปตามเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ ของ โครงการ /กิจกรรม โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

๖. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษาเป็นประจำทุกปี และส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) พร้อมแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด ที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี การศึกษา

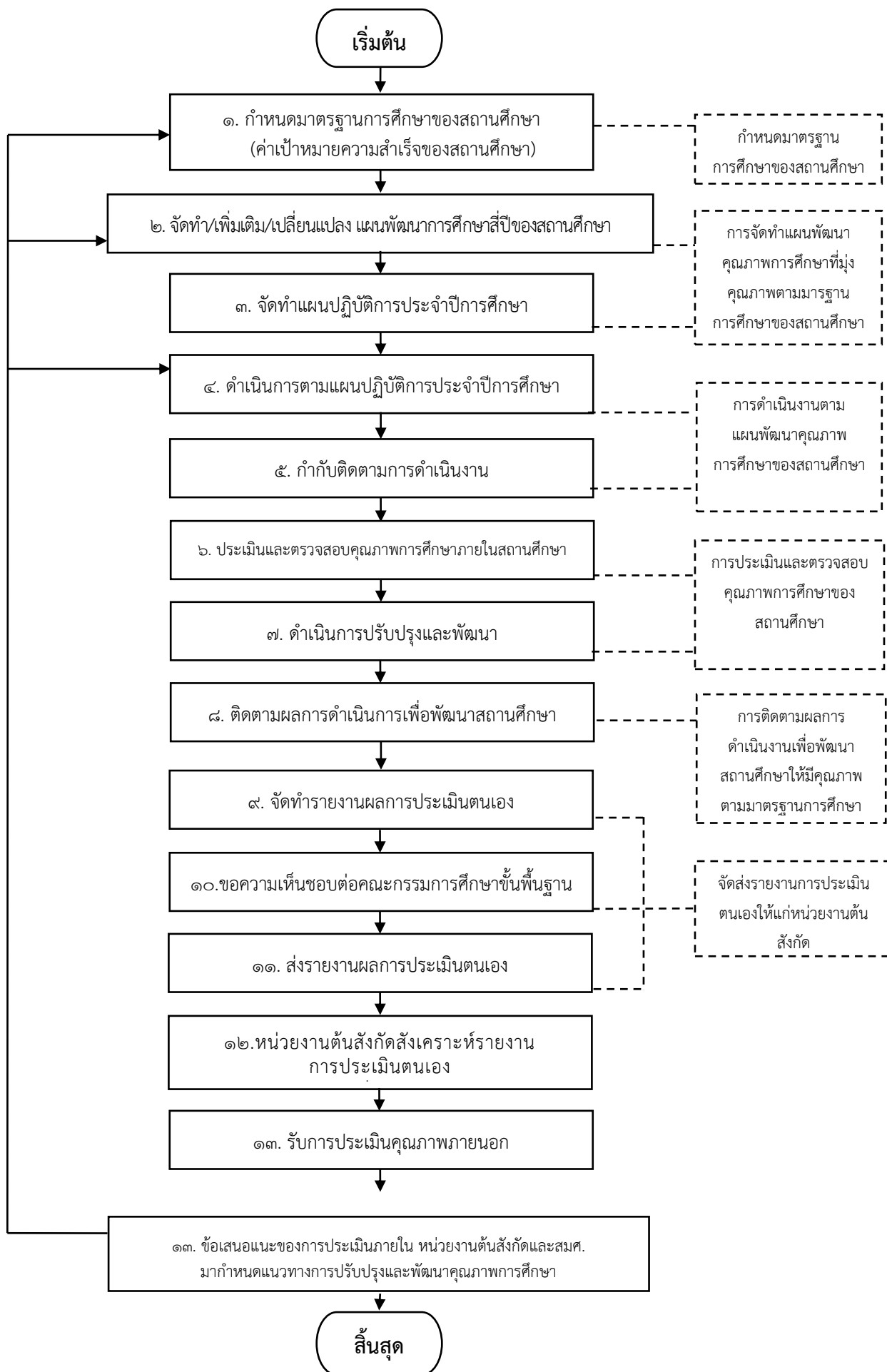
๗. พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยการศึกษาวិเคราะห์ผลการประเมิน กำหนด ประเด็นการพัฒนาสถานศึกษา กำหนดแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา จากนั้นนำข้อมูลไปปรับปรุงจัดทำ

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีถัดไป โดยให้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามกระบวนการ P D C A

๘. รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ตามช่วงเวลาที่กำหนด

๙. นำข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ของหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา และข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มากำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ การศึกษา โดยอาจต้องพิจารณาปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี รวมทั้งการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีตามความจำเป็น และเหมาะสม ซึ่งสามารถแสดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาได้ดังแผนภาพที่ ๒

แผนภาพที่ ๒ แสดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

๑. หลักเกณฑ์

ให้สถานศึกษาจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด และประกาศมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงมหาดไทย

๒. แนวปฏิบัติ

ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้

๒.๑ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาตามที่ประกาศกำหนด และอาจเพิ่มมาตรฐานการศึกษาหรือประเด็นการประเมินได้ตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

๒.๒ จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

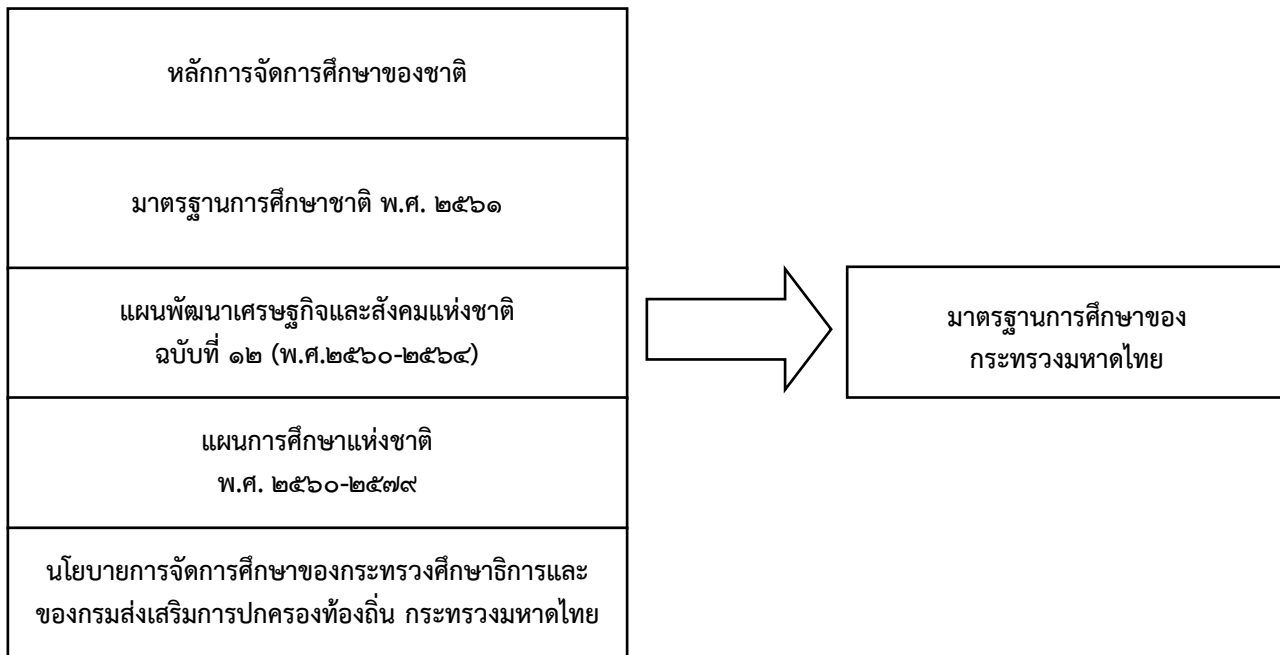
๒.๓ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีการกำกับติดตามผลการดำเนินการตามแผน

๒.๔ การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และการจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองพร้อมแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา

๒.๕ กำหนดแนวทางการติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปี

กรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงมหาดไทย

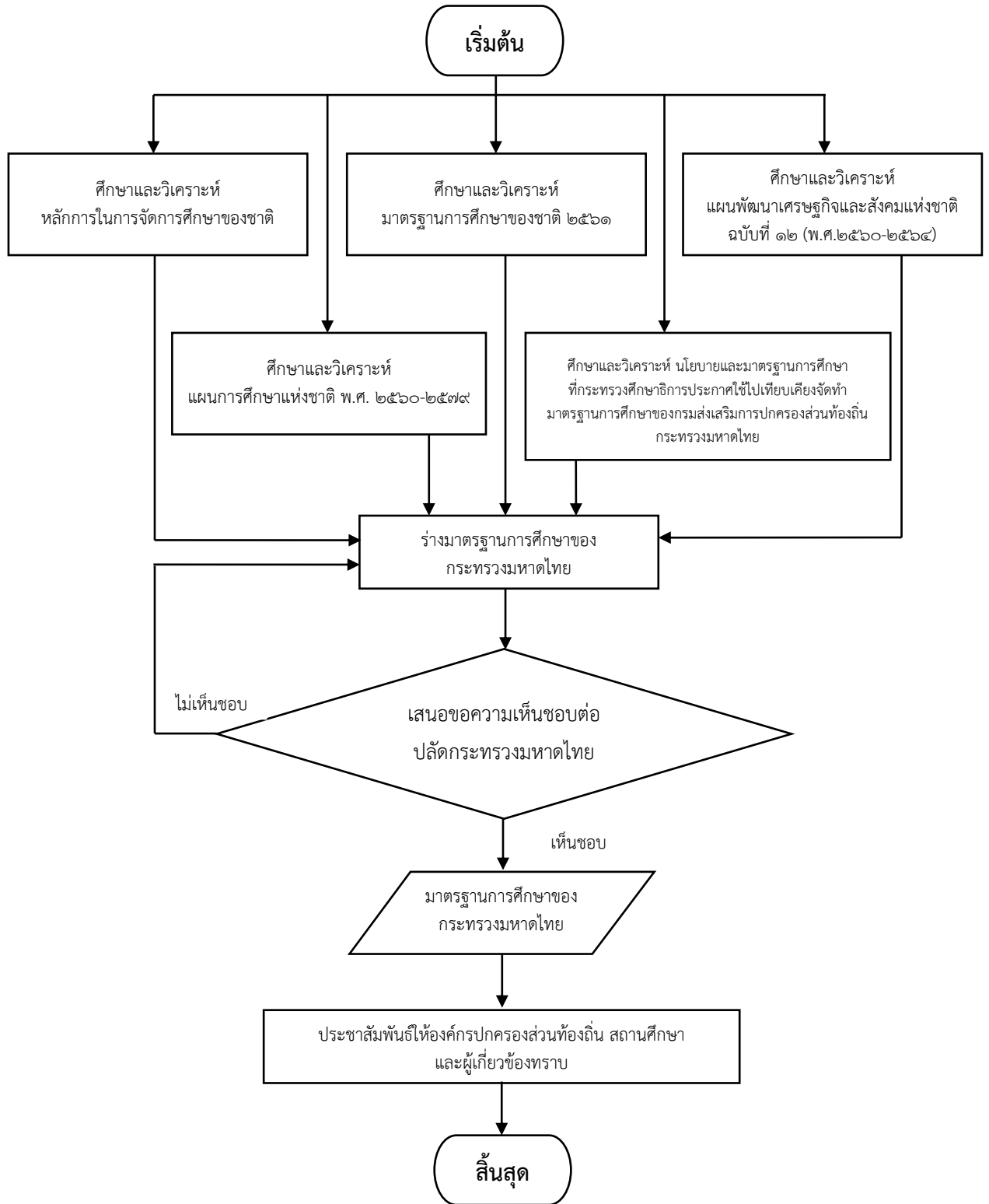
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงมหาดไทยไปเทียบเพื่อจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสามารถทำได้โดยการศึกษาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ และหลักการในการจัดการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งสามารถนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ดังแผนภาพที่ ๓

แผนภาพที่ ๓ แสดงกรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงมหาดไทย

จากกรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของหลักการในการจัดการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๗๙ และนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

กระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงมหาดไทย

แผนภาพที่ ๔ แสดงกระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงมหาดไทย

จากกระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงมหาดไทย แสดงให้เห็นถึงวิธีการในการดำเนินการจัดทำในแต่ละขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ หลักการในการจัดการศึกษาของชาติ ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ๒๕๔๕, กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ และกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย และนำมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการไปเทียบเคียงจัดทำมาตรฐานการศึกษากระทรวงมหาดไทย

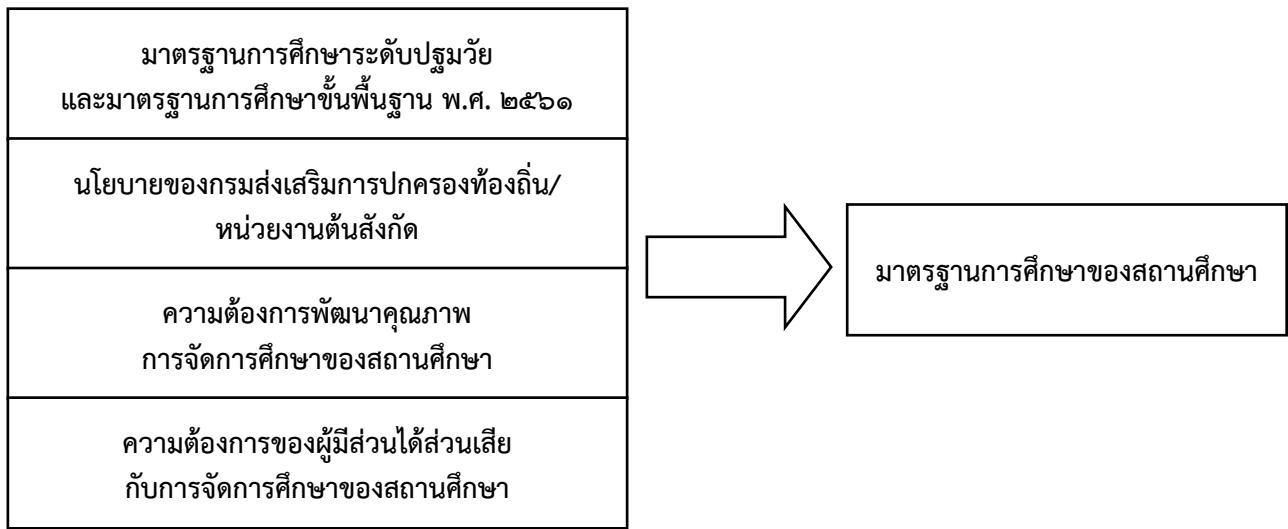
ขั้นตอนที่ ๒ เสนอมาตรฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านความเห็นชอบของปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบลงนามและประกาศใช้

ขั้นตอนที่ ๓ ประชาสัมพันธ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง เพื่อนำสู่การปฏิบัติ

ระดับสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้มาจากการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ มาตรฐานการศึกษานโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หน่วยงานต้นสังกัด ความต้องการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดังแผนภาพที่ ๓

แผนภาพที่ ๕ แสดงกรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ดังนั้นในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เกิดผลดีเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางปฏิบัติการทำงานเป็น ๒ ส่วน

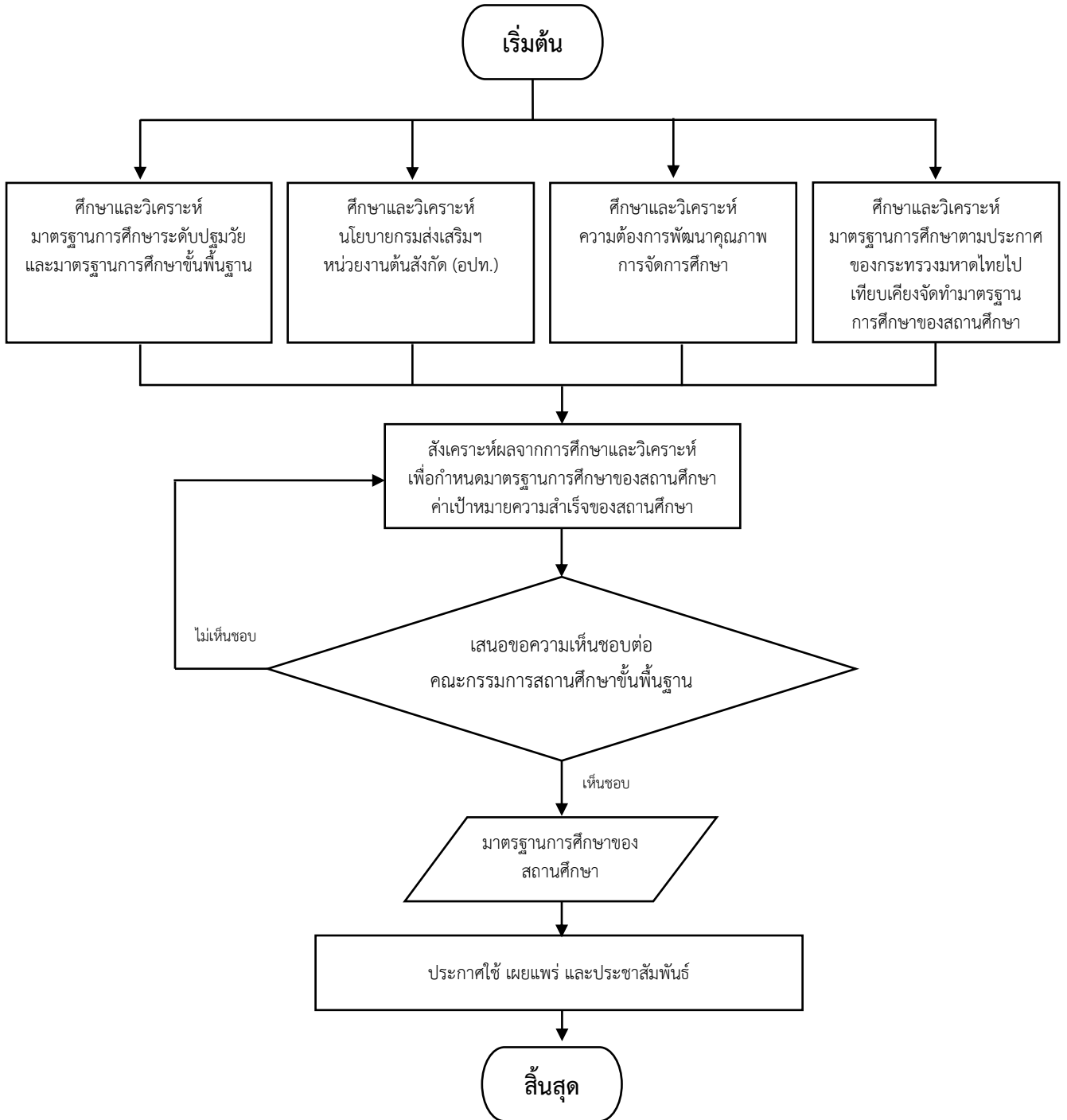
๑. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการและถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกัน ดังนี้

๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานและประเด็นพิจารณาตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

- ๑.๒ พิจารณาสาระสำคัญที่จะกำหนดในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สะท้อนอัตลักษณ์ เอกลักษณ์และมาตรการส่งเสริมของสถานศึกษา
- ๑.๓ กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานการศึกษา
- ๑.๔ เสนอเพื่อขอความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๑.๕ ประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐานว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกรับทราบ

กระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

แผนภาพที่ ๖ แสดงกระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๒. การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ซึ่งประกอบด้วยแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

๒.๑ แผนพัฒนาการศึกษา ๔ ปี

๒.๒ แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา

๒.๓ แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาทั้ง ๓ แผน จะต้องมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา แผนพัฒนาสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการดังนี้

๓.๑ นำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาสู่การปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาและกิจกรรมโครงการที่กำหนดไว้

๓.๒ ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

๔. การประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ดำเนินการดังนี้

๔.๑ การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการตัดสินระดับคุณภาพ ตามมาตรฐานเป็นไปตามหลักการตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (Expert Judgment) และการตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้คณะกรรมการประเมินต้องมีความรู้รอบด้าน และวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในการตัดสิน เพื่อให้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจะไม่ใช้การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง

๔.๒ การประเมินคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องตรวจสอบและประเมินตนเองตามสภาพบริบทของสถานศึกษาที่แท้จริง โดยให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพ ผนวกกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป การตัดสินคุณภาพของสถานศึกษา ให้ใช้เกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบในการกำหนดคะแนนประเมิน แต่เป็นการประเมินในภาพรวมของผลการดำเนินงานหรือกระบวนการดำเนินงาน

๕. ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา ดำเนินการดังนี้

๕.๑ กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา

๕.๒ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระบบปีละ ๑ ครั้ง

๕.๓ รายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

๖. การจัดส่งรายงานประเมินตนเอง ดำเนินการดังนี้

๖.๑ สรุปและจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาตามรูปแบบที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด

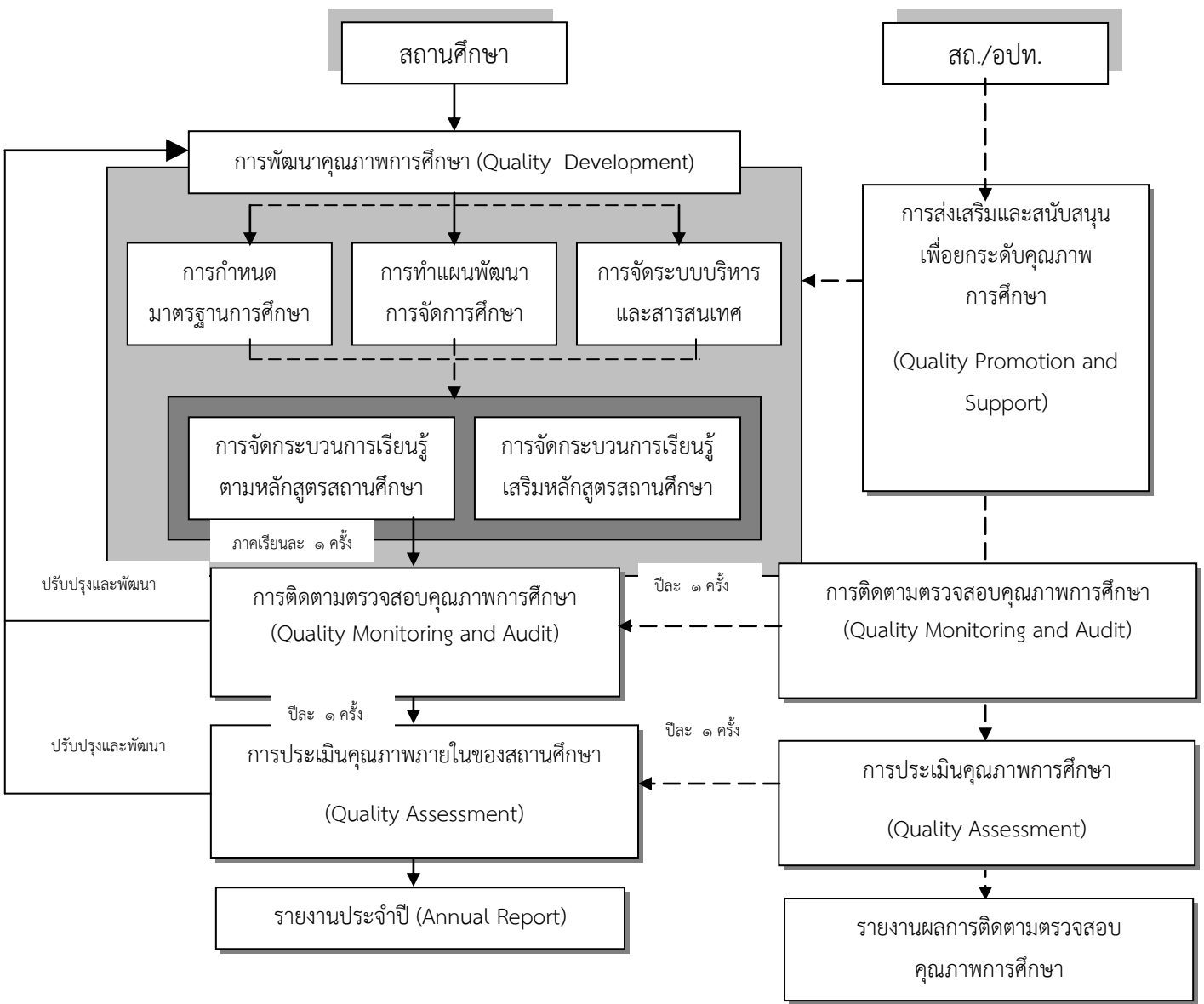
๖.๒ นำเสนอรายงานประเมินคุณภาพภายในต่อคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ

๖.๓ เผยแพร่รายงานประเมินคุณภาพภายในต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๔ ส่งเสริมแนวความคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา และพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้จนเป็นวัฒนธรรมคุณภาพในการทำงานปกติของสถานศึกษา

๖.๕ นำผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาจากการประเมินตนเองหรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาวิเคราะห์ สังเคราะห์และเลือกสรรข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา การบริหารและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

๗. พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยพิจารณาจากรายงานการประเมินตนเอง (SAR) และตามคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัด หรือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและผลการประเมินภายนอก (สมศ.) เพื่อให้ การประกันคุณภาพดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

แผนภาพที่ ๗ ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานต้นสังกัด

รูปแบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาแนวใหม่

การประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนแนวใหม่ มุ่งเน้นกระบวนการตัดสินคุณภาพของโรงเรียน โดยการประเมินแบบองค์รวม (Holistic Assessment) เป็นการประเมินและตัดสินผลตามหลักการตัดสินโดย อาศัยความเชี่ยวชาญ (Expert Judgment) โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งวิธีการประเมินที่

กำหนดในการประเมินเป็นเกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบในการกำหนดคะแนนประเมิน แต่เป็นเกณฑ์การให้คะแนนในภาพรวมของผลการดำเนินงาน (Holistic Assessment) หรือกระบวนการดำเนินงานนั้นๆ ซึ่งการประเมินแบบองค์รวมนี้นี้ เป็นการประเมินในองค์รวมของทุกลักษณะในการปฏิบัติงานสะดวก และเป็นผลดีต่อทั้งผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน แต่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถและทักษะในการประเมินของผู้ประเมินที่ต้องศึกษาและรวบรวมข้อมูลในองค์รวมทั้งหมด นอกจากนี้ผู้ประเมินจำเป็นต้องมีความรู้รอบด้าน อาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในคณะผู้ประเมินเพื่อการตัดสินใจให้ระดับคุณภาพจะไม่ใช้การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดประเด็นหรือรายการประเมินเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่มีประสิทธิภาพ

๑. แนวคิดในการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนแนวใหม่

การประเมินคุณภาพในโรงเรียนเพื่อการประกันคุณภาพภายใน เป็นการประเมินจากสภาพจริง ไม่สร้างภาระยุ่งยากให้สถานศึกษา ได้ผลประเมินที่สะท้อนคุณภาพที่แท้จริงของโรงเรียน ที่จะนำไปสู่การใช้ผลประเมินเพื่อพัฒนาต่อเรื่องที่ตรงประเด็น ผลงานอันเกิดจากการเรียนรู้ตามปกติของนักเรียน รวมทั้งผลงานที่เกิดขึ้นจากการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเชิงประจักษ์ที่สถานศึกษาดำเนินการอยู่แล้ว จะเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่มีคุณค่าต่อการสะท้อนผลการประเมินของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี โดยการประเมินและตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (Expert Judgment) และทบทวนผลการจัดการศึกษาโดยบุคคลระดับเดียวกัน (Peer Review) ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์การปฏิบัติงานที่คล้ายกัน เพื่อร่วมกันให้ข้อเสนอแนะเชิงพัฒนาแก่สถานศึกษา ในการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้แนวคิดการประเมินแบบองค์รวม (Holistic Assessment)

๒. การประเมินแบบองค์รวม (holistic assessment)

การประเมินแบบองค์รวมเป็นแนวคิดที่ใช้ถูกนำมาใช้ประเมินคุณภาพในยุคการจัดการศึกษาอิงมาตรฐาน และหลักสูตรการเรียนการสอนอิงมาตรฐาน โดยการประเมินแบบองค์รวม กล่าวคือ การพิจารณาคุณภาพผลงานหรือคุณภาพความสำเร็จทุกมาตรฐานโดยรวม แล้วจึงตัดสินระดับคุณภาพเพียงค่าเดียวมีความสำคัญที่ควรเข้าใจ ดังนี้

การประเมินแบบองค์รวมหรือการประเมินแบบบูรณาการ (Integrated Assessment) มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

๑. มุ่งประเมินงานกิจกรรมขององค์กรในภาพรวมมากกว่าจะประเมินองค์ประกอบย่อยๆ
  ๒. ส่วนย่อยหรือหน่วยย่อยจะถูกประเมินรวมไปด้วยกัน
  ๓. ต้องใช้ผู้ประเมินที่เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ (Professional Judgement) ซึ่งจะช่วยลดเวลาการประเมินลงได้มาก และช่วยขจัดความไม่น่าเชื่อถือในการประเมินได้
  ๔. อยู่บนพื้นฐานของร่องรอยหลักฐานที่ดำเนินงานอยู่แล้ว (Evidence Based)
- การประเมินแบบองค์รวมนั้นผู้ประเมินต้องสามารถชี้ร่องรอยที่สะท้อนศักยภาพของสิ่งที่ประเมินเฉพาะที่จำเป็นและมีเทคนิคที่จะรวบรวมข้อมูลเหตุการณ์ให้เพียงพอ แล้วจึงทบทวนร่องรอยหลักฐานและตัดสินใจ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวม (Holistic Assessment)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวม เป็นเกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่ได้แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบในการให้คะแนน คือ จะประเมินในภาพรวมของผลงานหรือกระบวนการนั้น ซึ่งจะสะดวกและง่ายสำหรับผู้ประเมิน แต่ผู้ประเมินจำเป็นต้องมีทักษะ ความชำนาญ เชี่ยวชาญและมีความรู้รอบด้านเพื่อที่จะประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การตัดเกรดหรือจัดลำดับผลงานการเขียนของนักเรียนที่ครูสามารถทำได้ในเวลารวดเร็วที่สุดในทุกๆ เนื้อหา เพียงครูอ่านผลงานการเขียนของนักเรียนรอบหนึ่ง ครูก็จะสามารถสร้างรูปคให้คะแนนผลงานการเขียนของนักเรียนได้ โดยอิงเนื้อหาที่ครูเคยสอนและฝึกหัดนักเรียนมาก่อนแล้วดำเนินงานตัดสินผลงานการเขียนของนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดนั้น

การประเมินแบบในองค์รวม (Holistic Assessment) มีลักษณะแตกต่างกับการประเมินแยกส่วน (Analytic Rubrics) ดังนี้

การประเมินในองค์รวม (Holistic)	การประเมินแยกองค์ประกอบ (Analytic)
๑. การประเมินในองค์รวม	๑. การประเมินแยกเป็นประเด็นย่อย
๒. การให้คะแนนสิ่งที่ต้องการวัดประเมินแบบกว้างๆ โดยรวม ๑ ค่า (A single overall or global scoring)	๒. การให้คะแนนสิ่งที่ต้องการวัดประเมินแบบแบ่งแยกส่วนสำหรับแต่ละองค์ประกอบจำเป็น (Component) หรือลักษณะสำคัญ (Feature)
๓. ใช้ประเมินผลงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน	๓. ใช้ประเมินผลงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานที่ซับซ้อนและต้องใช้มิติ/เกณฑ์หลายด้านสำหรับใช้บ่งชี้คุณภาพของงานจึงจะครอบคลุมและชัดเจน
๔. มีความรวดเร็วในการประเมินและการตัดสินใจ	๔. ให้ความสำคัญในการประเมินแต่ละประเด็นจึงใช้เวลาในการประเมิน
๕. ผู้ประเมินจำเป็นต้องมีทักษะและความรู้รอบด้าน (Expert Judgment)	๕. ผู้ประเมินประเด็นไปที่ละประเด็น/ด้านตามที่กำหนด

แนวทางการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๑. การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและการตัดสินระดับคุณภาพตามมาตรฐานเป็นไปตามหลักการตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญและการตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ คณะกรรมการประเมินต้องมีความรู้รอบด้านและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในการตัดสินเพื่อให้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งจะไม่ใช้การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง

๒. การประเมินคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องตรวจสอบและประเมินตนเองตามสภาพบริบทของสถานศึกษาที่แท้จริงโดยให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพผนวกกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป การตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาให้ใช้เกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่แยกส่วน

หรือแยกองค์ประกอบในการกำหนดคะแนนประเมินแต่เป็นการประเมินในภาพรวม ผลของการดำเนินงานหรือกระบวนการดำเนินงาน

๓. การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานภายในสถานศึกษา ให้สถานศึกษากำหนดตามเป้าหมายและเกณฑ์การประเมินตามสภาพบริบทของสถานศึกษาเองเพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษาโดยให้ยึดหลักการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดตามมาตรฐานของสถานศึกษา

๔. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้เน้นการประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษาโดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนและมีเป้าหมายการประเมินเพื่อการพัฒนาลดภาระการจัดเก็บข้อมูลและเอกสารที่ไม่จำเป็นในการประเมิน แต่ข้อมูลต้องมีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ตามสภาพบริบทของสถานศึกษานั้นๆ

๕. คณะที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาควรศึกษามาตรฐานการศึกษาและประเด็นพิจารณาที่กำหนดให้เข้าใจถ่องแท้ก่อนดำเนินการประเมินคุณภาพสถานศึกษาของตนหลังประเมินแล้วให้แจ้งผลการประเมินและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา สรุปและเขียนรายงานการประเมินตนเอง

๖. ในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สถานศึกษาดำเนินการโดยในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สถานศึกษาดำเนินการโดยให้มีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

๗. ให้สถานศึกษาสรุปและจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัด เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

ตัวอย่าง แนวทางการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การดำเนินงาน	
๑. ขั้นวางแผน (Plan)	
๑	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
๒	ประชุมวางแผนกำหนดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
๓	จัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และกำหนดค่าเป้าหมาย
๒. ขั้นดำเนินการตามแผน (Do)	
๑	จัดทำแนวทางการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาและประเด็นพิจารณา
๒	ชี้แจงระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรของโรงเรียน
๓	จัดทำ/ตรวจสอบ เครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล/ผลการประเมินตามเป้าหมายในภาพรวมของแต่ละมาตรฐาน และประเด็นพิจารณา
๔	เก็บรวบรวมข้อมูล/หลักฐาน/ร่องรอยจากการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละมาตรฐาน และประเด็นพิจารณา ของบุคลากรรายบุคคลและกลุ่มให้เป็นปัจจุบัน

การดำเนินงาน	
๕	วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการพัฒนาในแต่ละประเด็นพิจารณา
๓. ขั้นตรวจสอบ (Check)	
๑	ติดตาม ตรวจสอบ ทบทวนการจัดการศึกษาตามแผนปฏิบัติการประจำปี
๒	แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน
๓	ประเมินคุณภาพการศึกษาในแต่ละมาตรฐาน และประเด็นพิจารณา ปีการศึกษาละ ๑ ครั้ง
๔	จัดทำรายงานการประเมินตนเอง
๔. ขั้นพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Act)	
๑	จัดส่งรายงานการประเมินตนเองให้กับหน่วยงานต้นสังกัด
๒	นำผลการประเมินคุณภาพภายใน มาวางแผนในการพัฒนาสถานศึกษาในปีการศึกษาต่อไป
๓	จัดทำสารสนเทศ

การพิจารณาผลการประเมินคุณภาพการศึกษา

การพิจารณาผลการประเมินด้านมาตรฐานการศึกษา

ในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาด้านมาตรฐานการศึกษาให้พิจารณา ตามเกณฑ์ การประเมินที่ตรงกับสภาพที่เกิดขึ้นจริงในสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น ๕ ระดับคุณภาพ ดังนี้

- ระดับคุณภาพ กำลังพัฒนา
- ระดับคุณภาพ ปานกลาง
- ระดับคุณภาพ ดี
- ระดับคุณภาพ ดีเลิศ
- ระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม

การประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Assessment)

การประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ เป็นการเก็บ รวบรวมข้อมูล สังเคราะห์ และตีความข้อมูลจากหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการตัดสินใจผู้ประเมินจึงต้องสืบค้น วิเคราะห์ และนำข้อมูลหลักฐานที่มีความชัดเจน มีเหตุ มีผล ไปใช้ประกอบการพิจารณาและการตัดสินใจคุณค่าอย่างรอบคอบ หลักฐานเชิงประจักษ์ คือ ข้อเท็จจริงที่สังเกตหรือพิสูจน์หรือยืนยันได้ ความรู้ที่ผ่านการทดลองใช้หรือพิสูจน์ในทางปฏิบัติแล้วสมมุติฐานทางทฤษฎีที่ได้รับการพิสูจน์ยืนยันว่าเป็นความจริง โดยมีข้อมูลหรือหลักฐานประกอบการยืนยัน หลักฐานเชิงประจักษ์ อาจได้มาด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน หรือใช้หลายวิธีการประกอบกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องมากที่สุด ในลักษณะของการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) โดยใช้แหล่งข้อมูล ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูล หรือวิธีการเก็บข้อมูลต่างกัน

ดังนั้น ผู้ประเมินจึงต้องมีทักษะในการจำแนก รวบรวม และนำหลักฐานมาใช้ได้อย่างเหมาะสมตามจุดมุ่งหมาย การประเมิน

ผู้ประเมินอาจใช้ข้อคำถามต่อไปนี้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกหลักฐาน

๑. ความน่าเชื่อถือน้อย เช่น ข้อมูลจากการบอกเล่า หรือประสบการณ์ส่วนตัวหรือข้อคิดเห็น จากผู้เชี่ยวชาญ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลเหล่านี้ อาจจะเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาต่อไป

๒. ความน่าเชื่อถือปานกลาง เช่น ผลการวิจัยที่ทำเฉพาะกลุ่ม ไม่มีตัวเทียบ (Case Study) การศึกษา แบบนี้อาจเกิดอคติได้ง่าย

๓. ความน่าเชื่อถือสูง คือ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยที่มีการสุ่มตัวอย่าง ควบคุมตัวแปร การศึกษา แบบนี้จะไม่จำเพาะเจาะจง และจะมีการเปรียบเทียบค่อนข้างดีกว่าแบบที่ ๒

ขั้นตอนการประเมินบนพื้นฐานของหลักฐาน

๑. ระบุประเด็นการประเมิน เช่น ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ระบบการวัดและ ประเมินผล การนำผลการประเมินไปใช้

๒. กำหนดหลักฐานที่ใช้ในการประเมินที่เป็นไปได้ทั้งหมด

๓. ตรวจสอบความถูกต้อง น่าเชื่อถือของหลักฐาน

๔. คัดเลือกหลักฐานที่ดีที่สุด เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสิน

๕. พิจารณาตัดสินคุณค่าโดยเชื่อมโยงหลักฐานกับประเด็นการประเมิน

การพิจารณาผลการประเมินมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

ให้ครูผู้รับผิดชอบการประเมินนำผลการประเมินมาพิจารณาสรุป วิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุจุดบกพร่อง ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและระดับห้องเรียน โดยศึกษาในรายละเอียดพัฒนาการของท้องถิ่นแต่ละด้านโดยศึกษา จากความถี่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าร้อยละ (%) และค่าสถิติอื่นๆ เพื่อดูผลการเรียนรายห้องเรียนและรายบุคคลเปรียบเทียบกับตนเอง เพื่อพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลการพิจารณารายห้องเรียนจะเป็นข้อมูลที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนและสามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาได้ดีที่สุด โดยแก้ปัญหาเป็นรายบุคคลตามสภาพและศักยภาพของผู้เรียน

การดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัด

สำนักการศึกษา/กองการศึกษา ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดที่กำกับดูแลโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมที่เกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพ ภายในอย่างต่อเนื่อง

๒. รวบรวมและสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของโรงเรียน (Self-Assessment Report : SAR) พร้อมกับประเด็นต่างๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียนนั้น และจัดส่งไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อจัดส่งไป ยังสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อให้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมิน คุณภาพภายนอก

๓. ติดตามผลการดำเนินงาน ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาต่อไป

ระดับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาทุกแห่ง เพื่อการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา

๒. ศึกษา วิเคราะห์ สรุปผลรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียน (Self-Assessment Report : SAR) และรวบรวมประเด็นที่ต้องการให้มีการประเมินผลและติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียนไปยังสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

๓. ติดตามผลการดำเนินงาน ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. ประสานความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการจัดบุคคลร่วมเป็นผู้ประเมินคุณภาพภายนอกกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

๕. ออจมอบหมายบุคคลที่ไม่ได้เป็นผู้ประเมินเข้าร่วมสังเกตการณ์ และให้ข้อมูลเพิ่มเติมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก

ระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา และประเมินให้แล้วเสร็จภายในปีการศึกษานั้น

ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษากับหน่วยงานต้นสังกัด แสดงให้เห็นว่ากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด มีบทบาทการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายใน โดยเฉพาะการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีการดำเนินงานทั้งในระดับสถานศึกษาและระดับหน่วยงานต้นสังกัด ตามรายละเอียด ดังนี้

๑. ประชุมคณะทำงานที่รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
๒. กำหนดระยะเวลาการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ปีละ ๑ ครั้ง
๓. ดำเนินงานติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนด
๔. จัดทำรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เพื่อสะท้อนผลให้สถานศึกษานำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ
๕. นำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

การดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาโดยสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยสถานศึกษา กำหนดขั้นตอนการประเมิน ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน
๒. เตรียมเอกสารเพื่อการประเมิน
๓. ระยะเวลาในการดำเนินการประเมิน

๔. การพิจารณาผลการประเมินผลคุณภาพการศึกษา
๕. การวิเคราะห์ผลการประเมินผลคุณภาพการศึกษา

ระยะเวลาในการดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษา

๑. สถานศึกษาประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ดำเนินการให้แล้วเสร็จ หลังสิ้นสุดการประเมินคุณภาพภายในของปีการศึกษานั้น
๒. หน่วยงานต้นสังกัดและระดับจังหวัด ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในเดือนพฤษภาคมของปีการศึกษานั้น ก่อนเป็นภาคเรียนของปีการศึกษาถัดไป
๓. ระดับกลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นและระดับส่วนกลาง ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายนของปีการศึกษานั้น

บทที่ ๔

การเขียนรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๑. ความสำคัญของรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓ หมวด ๖ มาตรา ๔๘ กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และรับการประเมินคุณภาพภายนอก รวมทั้งกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้สถานศึกษาจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีการศึกษา รายงานผลการประเมินตนเองประจำปี เป็นภาพสะท้อนถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา ที่เป็นผลมาจากการดำเนินงานทั้งหมดของสถานศึกษา ซึ่งครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามแผนพัฒนาสถานศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR)

เพื่อรวบรวมผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๒.๑ เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดทิศทางและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๒.๒ เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๒.๓ เพื่อให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

๒.๔ เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัดหรือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๓. กระบวนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR)

กระบวนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเป็นการรวบรวมและสรุปผล ซึ่งเป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อสะท้อนผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและประเด็นการประเมิน โดยมีกระบวนการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รายละเอียดในการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

การจัดทำรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา เป็นการนำเสนอผลการดำเนินงาน ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินงาน ทั้งหมดของสถานศึกษาที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และนำเสนอรายงาน ต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้น

สังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เปิดเผยต่อสาธารณชน ซึ่งรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษาจะเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาสถานศึกษา และ รับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

รายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา อาจมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป เช่น รายงาน การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาประจำปี รายงานประจำปี รายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา รายงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา แต่ทั้งนี้จะมีเนื้อหาสาระ องค์ประกอบ ของรายงาน และจุดมุ่งหมายไม่แตกต่างกัน คือ เพื่อสะท้อนภาพความสำเร็จของการพัฒนา คุณภาพสถานศึกษาในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมาภายใต้บริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้ ประโยชน์ ในการจัดทำรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา ดังนี้

๑. ทำให้สถานศึกษามีฐานข้อมูลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ทั้งในด้านจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา แนวทางการพัฒนาในอนาคต ที่นำไปใช้ประโยชน์ต่อ การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในปีถัดไป

๒. ทำให้สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศเชิงประจักษ์ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงาน เพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน

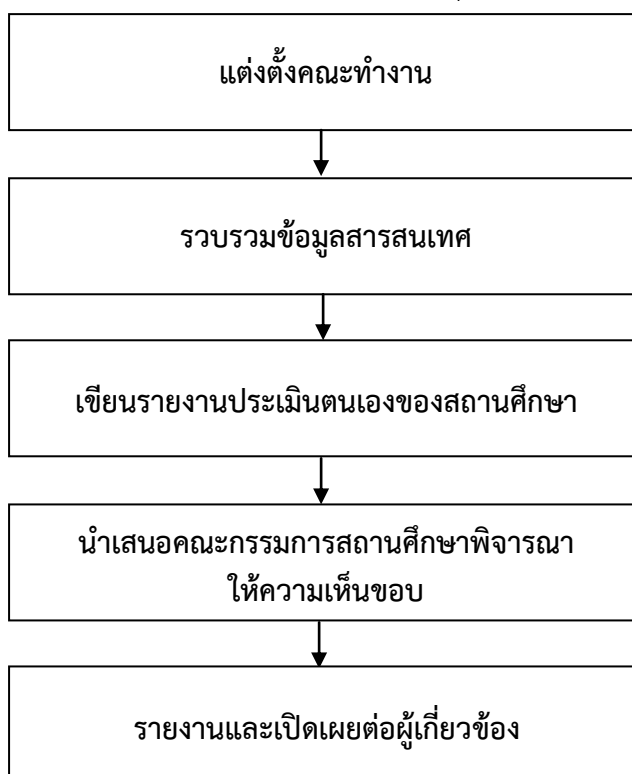
๓. ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบผล การพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งในส่วนที่คืนและส่วนที่ควรพัฒนา โดยมี การประชาสัมพันธ์ในวงกว้างและให้การช่วยเหลือสนับสนุนอย่างเหมาะสม

๔. หน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีฐานข้อมูลในการกำหนดนโยบายการพัฒนาการจัดการศึกษา ทั้งระดับประเทศและระดับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. สถานศึกษาใช้รายงานประเมินตนเองเพื่อรับรองการประเมินคุณภาพภายใน โดยหน่วยงานต้นสังกัด และรับการประเมินคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

๔. ขั้นตอนการจัดทำรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา

การจัดทำรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา มีขั้นตอนโดยสรุปได้ ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ

สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และในกรณีที่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็กอาจกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบการจัดทำรายงานประเมิน ตนเองของสถานศึกษาได้ตามความเหมาะสม

๒. รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ

การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ เป็นขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้รายงานประเมิน ตนเองมีความสมบูรณ์ มีคุณภาพตรงตามสภาพของสถานศึกษา ซึ่งข้อมูลสารสนเทศที่จะต้อง รวบรวมแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ๑) ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา เช่น จำนวนครู บุคลากร นักเรียน แหล่งเรียนรู้ ข้อมูลงบประมาณ ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม ฯลฯ ๒) ข้อมูลที่เป็น ผลการประเมิน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ข้อมูล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษา ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ผลการทดสอบระดับชาติของผู้เรียน หรือผลการทดสอบอื่น ๆ สรุปผลการประเมินจาก หน่วยงานภายนอกและข้อเสนอแนะ ผลการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา

ผลการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ผลการจัดกิจกรรมพัฒนาสภาพแวดล้อม ทางกายภาพและสังคม ฯลฯ

๓. เขียนรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา

สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา ได้ทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพตามความเหมาะสม การนำเสนออาจเป็นความเรียง ตาราง ประกอบความเรียง การบรรยาย ประกอบแผนภูมิ รูปภาพ หรือกราฟ ฯลฯ ตามบริบทของ สถานศึกษา โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย นำเสนอทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สาระ สำคัญอาจแบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน

นำเสนอข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาให้เหมาะสมเป็นไปตามสภาพจริง ประกอบด้วย จำนวนบุคลากร จำนวนนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกระดับชั้น ผลการทดสอบระดับชาติ ฯลฯ อาจนำเสนอในรูปแบบของตาราง แผนภูมิภาพ กราฟ ฯลฯ

ส่วนที่ ๒ ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

นำเสนอผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษา ๓ มาตรฐาน โดยแต่ละมาตรฐานนำเสนอในประเด็น กระบวนการพัฒนา ผลการดำเนินงาน จุดเด่น และจุดควร พัฒนา ซึ่งในการเขียนจุดเด่นของสถานศึกษา จะแสดงถึงผลสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพ ตามมาตรฐานของสถานศึกษา เช่น ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารจัดการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ที่มีความโดดเด่น ภาคภูมิใจ เป็นที่ยอมรับ ของชุมชน และสังคม ส่วนการเขียนจุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา จะแสดงถึงการดำเนินงาน ในด้านต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษาที่ต้องได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาให้มีคุณภาพสูงขึ้น

ส่วนที่ ๓ สรุปผล แนวทางการพัฒนา และความต้องการการช่วยเหลือ

นำเสนอสรุปผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยนำภาพรวมจากการ ประเมินทั้ง ๔ มาตรฐาน มานำเสนอในรูปแบบของจุดเด่น จุดควรพัฒนาของแต่ละมาตรฐาน พร้อมทั้งนำเสนอ แนวทางการพัฒนาในอนาคตและความต้องการการช่วยเหลือ

ส่วนที่ ๔ ภาคผนวก

นำเสนอหลักฐานข้อมูลสำคัญ หรือเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ แบบย่อ ๆ

๔. นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

หลังจากเขียนรายงานประเมินตนเองเสร็จสมบูรณ์ สถานศึกษาจะต้องนำเสนอ คณะกรรมการสถานศึกษาและหรือคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อรับรองผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๕. รายงานและเปิดเผยต่อผู้เกี่ยวข้อง

เมื่อรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาแล้ว สถานศึกษาจะต้องรายงานและเปิดเผยผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งสามารถดำเนินการได้หลากหลายวิธีตามความเหมาะสม เช่น การลง Website ของสถานศึกษา จุลสาร อนุสาร แผ่นพับ รายงานเสียงตามสาย และชี้แจงในการประชุม เป็นต้น

๔. องค์ประกอบของรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ควรมีสาระสำคัญดังนี้

ส่วนที่ ๑ บทสรุปสำหรับผู้บริหาร เป็นการสรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา และวิธีหรือแนวทางการปฏิบัติ ที่เป็นเลิศ (Best Practices) ของสถานศึกษา

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ประกอบด้วย

๑) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานศึกษา ได้แก่ ที่ตั้ง สภาพชุมชน เศรษฐกิจ สังคม
๒) แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา
๓) ข้อมูลต่างๆ ของสถานศึกษา ได้แก่ ข้อมูลนักเรียน ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษา ข้อมูลครูและบุคลากรของสถานศึกษา ข้อมูลด้านหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน ข้อมูลด้านอาคารสถานที่ ข้อมูลด้านงบประมาณ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔) วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การพัฒนาคูณภาพการจัดการศึกษา ปรัชญา อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ของสถานศึกษา

๕) เกียรติประวัติของสถานศึกษา ได้แก่ รางวัลและผลงานของสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน ในระดับต่างๆ นอกสถานศึกษา ในรอบปีการศึกษา

๖) สรุปผลการประเมินจากหน่วยงานภายนอกและข้อเสนอแนะ

๗) การนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ ๓ ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

๑) มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๒) มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

๓) มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๔) ผลการประเมินภาพรวม

ส่วนที่ ๔ สรุปผล แนวทางการพัฒนา และความต้องการการช่วยเหลือ

- ๑) จุดเด่น
- ๒) จุดควรพัฒนา
- ๓) แนวทางการพัฒนาในอนาคต
- ๔) ความต้องการการช่วยเหลือ

ส่วนที่ ๕ ภาคผนวก

หลักฐานข้อมูลสำคัญ เอกสารอ้างอิงต่างๆ

๔. ตัวอย่างการเขียนรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา(Self - Assessment Report :SAR)

แนวทางการเขียนรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาฉบับนี้ ได้เสนอ ตัวอย่างรูปแบบการนำข้อมูลที่เป็นส่วนของข้อมูลพื้นฐาน และข้อมูลที่ได้จากการประเมิน ตนเองของสถานศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาจากหลายแหล่ง เช่น ข้อมูล จากการสังเกต การสัมภาษณ์ ร่องรอยการทำงานเชิงประจักษ์ ฯลฯ โดยนำเสนอในรูปแบบ ตาราง กราฟ แผนภาพ หรือการสรุปเนื้อหาสาระที่สำคัญ ซึ่งจะเน้นการเขียนให้มีความกระชับ ชัดเจน และสื่อความหมายได้เข้าใจง่าย รวมทั้งการนำเสนอสรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพ การจัดการศึกษา ในรอบปีที่ผ่านมา ทั้งในด้านจุดเด่น จุดควรพัฒนา แนวทางการพัฒนา และ ความต้องการการช่วยเหลือ ซึ่งจะแนะนำให้นำไปใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาในปีถัดไป

ตัวอย่างที่นำเสนอในรายงานการประเมินตนเองในเอกสารฉบับนี้ ยกตัวอย่างการนำเสนอมีทั้งในลักษณะ ที่เป็นความเรียง แผนภูมิ รูปภาพ กราฟ ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถปรับประยุกต์วิธีการ เขียนรายละเอียดในเนื้อหาสาระของรายงานการประเมินตนเองได้อย่างหลากหลาย เพื่อความสอดคล้องกับการดำเนินงานและข้อมูลสำคัญที่ควรนำเสนอของสถานศึกษาได้

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ผู้จัดทำ : ผู้อำนวยการสถานศึกษา

เนื้อหารายงานประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

บทนำ (ประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา)

- ชื่อโรงเรียน ที่อยู่
- ชื่อผู้บริหาร
- จำนวน พนักงานครู พนักงานจ้าง ลูกจ้างประจำ และนักเรียน
- สภาพบริบทโรงเรียนที่สะท้อนเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ พอสั่งเขป

ผลการประเมินตนเอง อธิบาย ๓ เรื่องได้แก่

๑. การจัดการศึกษาอยู่ในมาตรฐานใดในปัจจุบัน
๒. หลักฐานสนับสนุนผลการประเมินตนเอง
๓. สถานศึกษามีแผนจะพัฒนาตนเองต่อไปอย่างไรให้ได้มาตรฐานที่ดีขึ้นกว่าเดิม ๑ ระดับ

วิธีการหรือแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ของสถานศึกษา

๑. ชื่อผลงาน
๒. วัตถุประสงค์
๓. แนวทาง/ขั้นตอนการดำเนินงาน
๔. ผลลัพธ์/ผลการดำเนินงาน
๕. ปัจจัยเกื้อหนุนหรือปัจจัยแห่งความสำเร็จ
๖. แนวทางการพัฒนาให้ยั่งยืน
๗. การเป็นต้นแบบให้กับหน่วยงานอื่น/การขยายผล และ/หรือรางวัลที่ได้รับ

สรุปผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียน..... ประจำปีการศึกษา.....

ตามที่โรงเรียน.....ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา.....ตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกาศของกระทรวงมหาดไทย โดยจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเสนอต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

บัดนี้การดำเนินการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา แสดงในตาราง สรุปผลได้ดังนี้

ระดับการศึกษาปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก	
มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ	
มาตรฐานที่ ๓ การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ	
สรุปผลการประเมินคุณภาพภายในระดับการศึกษาปฐมวัย	มีคุณภาพระดับ .....

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน	
มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ	
มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	
สรุปผลการประเมินคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	มีคุณภาพระดับ .....

๓.๒ พนักงานจ้าง(ปฏิบัติหน้าที่สอน)

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	อายุ	อายุงาน	วุฒิ	สาขาวิชา	สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้/ชั้น	จ้างด้วยเงิน	ภาระงานสอน (ชั่วโมง/สัปดาห์)	จำนวนชั่วโมงที่เข้ารับการพัฒนา (ปีปัจจุบัน)
๑									
๒									
	ฯลฯ								

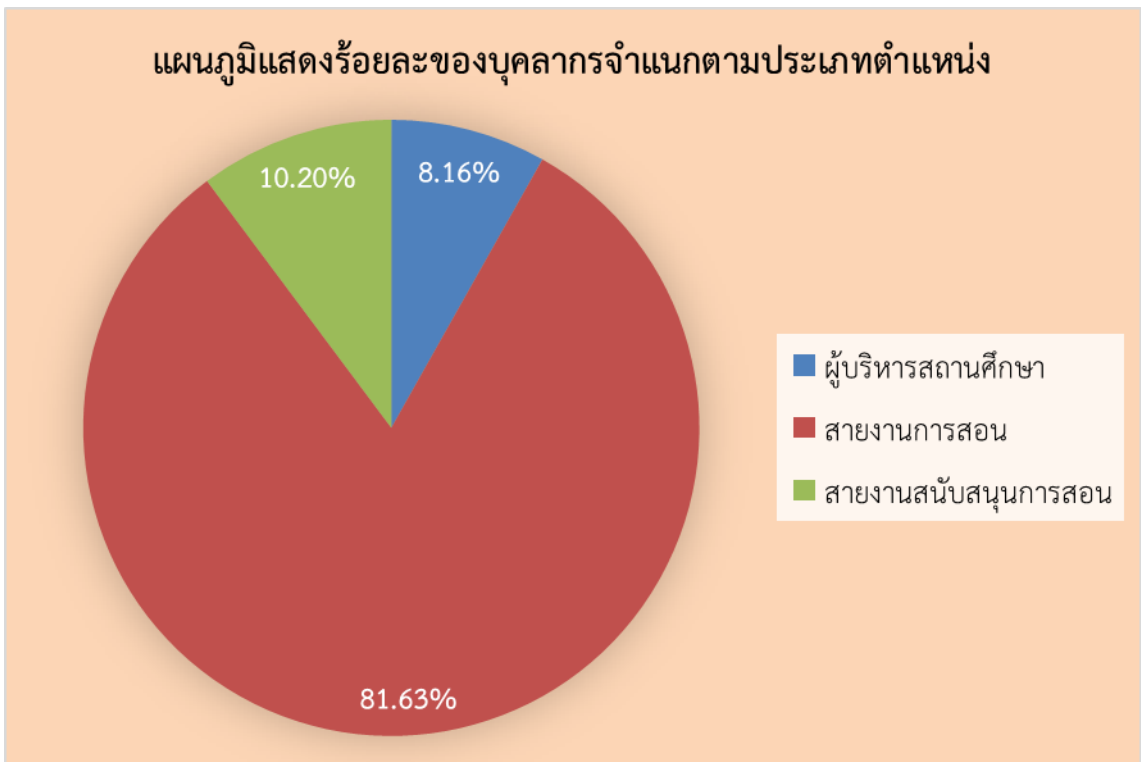
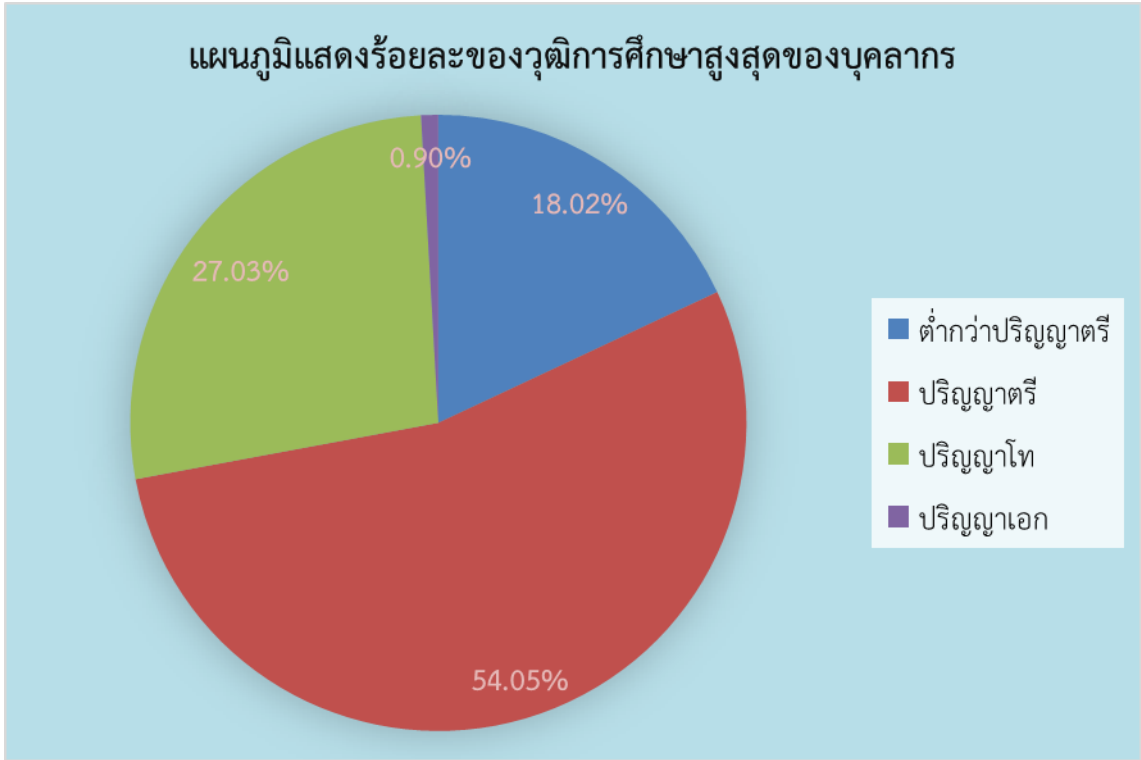
๓.๓ ข้าราชการ/พนักงานจ้าง/ลูกจ้าง (สนับสนุนการสอน)

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	อายุ	ตำแหน่ง	วุฒิ	สาขา	ปฏิบัติหน้าที่	จ้างด้วยเงิน
๑							
๒							
	ฯลฯ						

๓.๔ สรุปจำนวนบุคลากร

๓.๔.๑ จำนวนบุคลากรจำแนกตามประเภท/ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา

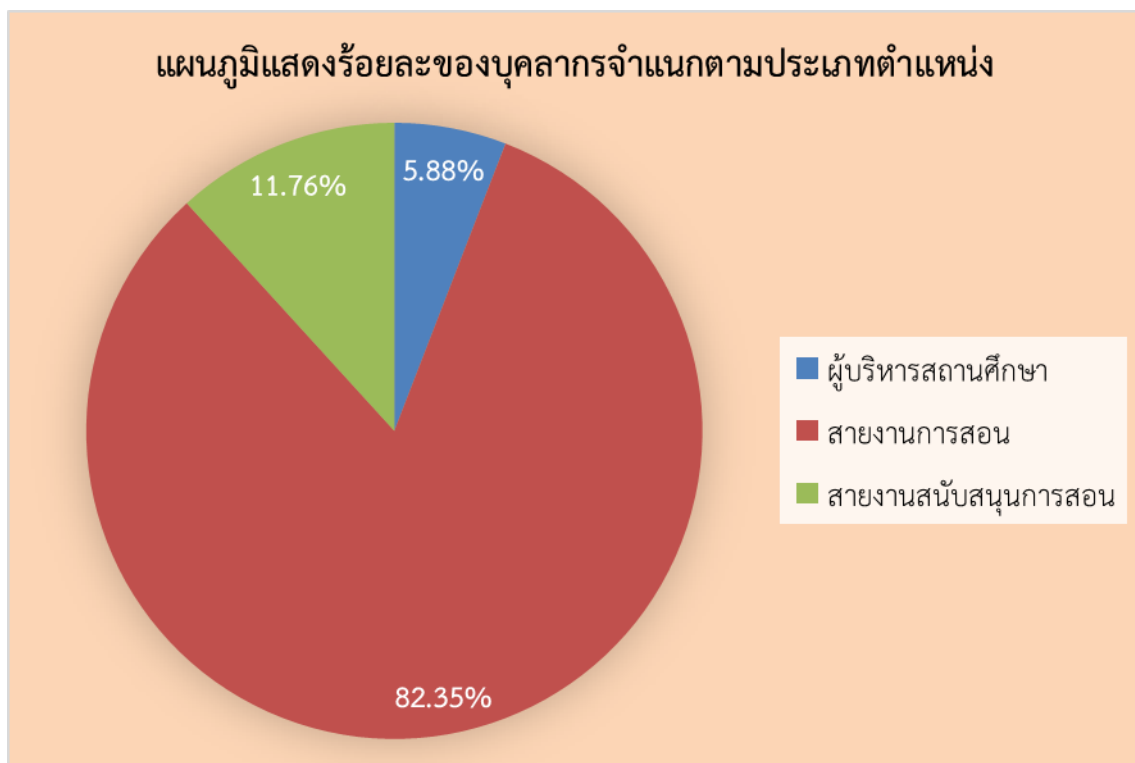
ประเภท/ตำแหน่ง	จำนวนบุคลากร (คน)				รวม
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	
๑. ผู้บริหารสถานศึกษา					
- ผู้อำนวยการ					
- รองผู้อำนวยการ					
รวม					
๒. สายงานการสอน					
- ข้าราชการ/พนักงานครู					
- พนักงานจ้าง(สอน)					
- อื่นๆ (ระบุ)					
รวม					
๓. สายงานสนับสนุนการสอน					
- พนักงานจ้างตามภารกิจ					
- พนักงานจ้างทั่วไป					
- ลูกจ้างประจำ					
- อื่นๆ (ระบุ)					
รวม					
รวมทั้งสิ้น					

๓.๔.๑๒ จำนวนครูจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนชั่วโมงสอนเฉลี่ย ชั่วโมง/สัปดาห์ ของครูภายในกลุ่มสาระฯ
ปฐมวัย			
ภาษาไทย			
คณิตศาสตร์			
วิทยาศาสตร์			
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม			
สุขศึกษาและพลศึกษา			
ศิลปะ			
การงานอาชีพและเทคโนโลยี			
ภาษาต่างประเทศ			
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			
รวมครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้		๑๐๐	

แผนภูมิแสดงร้อยละของบุคลากรจำแนกตามประเภทตำแหน่ง

๔. ข้อมูลนักเรียน (ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ของปีการศึกษาที่รายงาน)

๔.๑ จำนวนนักเรียนในโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ทั้งสิ้น .....คน จำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน

ระดับชั้นเรียน	จำนวนห้อง	เพศ		รวม	จำนวนเฉลี่ยต่อห้อง
		ชาย	หญิง		
อ.๑ (.....ชาวบ)					
อ.๒ (.....ชาวบ)					
อ.๓ (.....ชาวบ)					
รวม					
ป.๑					
ป.๒					
ป.๓					
ป.๔					
ป.๕					
ป.๖					
รวม					
ม.๑					
ม.๒					
ม.๓					
ม.๔					
ม.๕					
ม.๖					
รวม					
รวมทั้งสิ้น					

จำนวนเด็กพิเศษในโรงเรียน

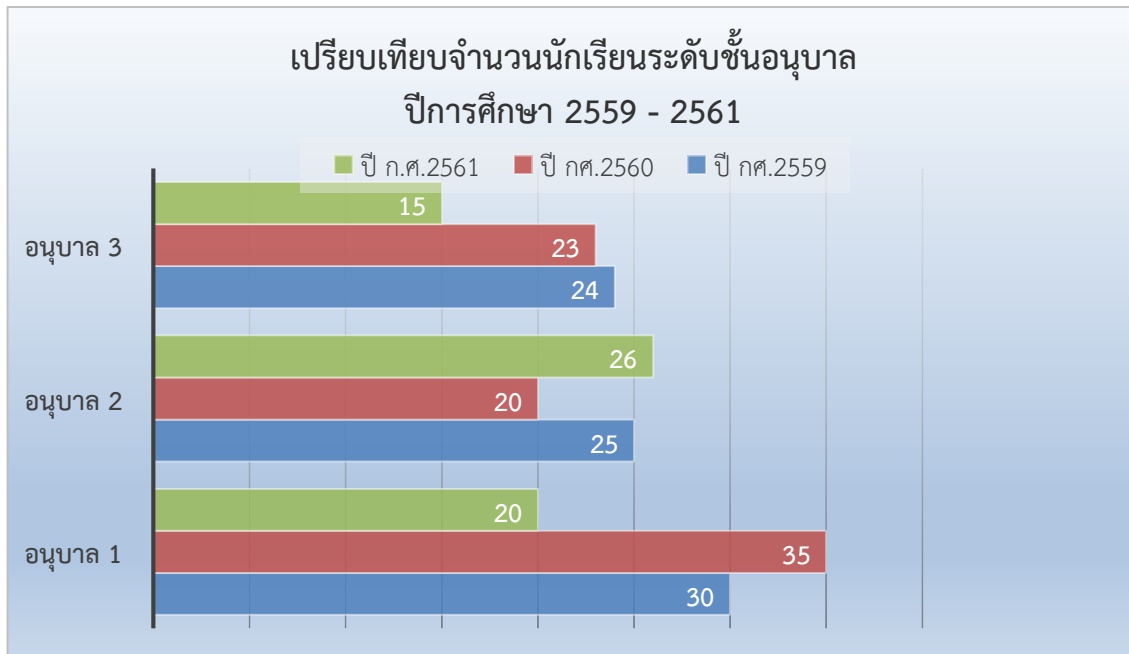
ชาย.....คน

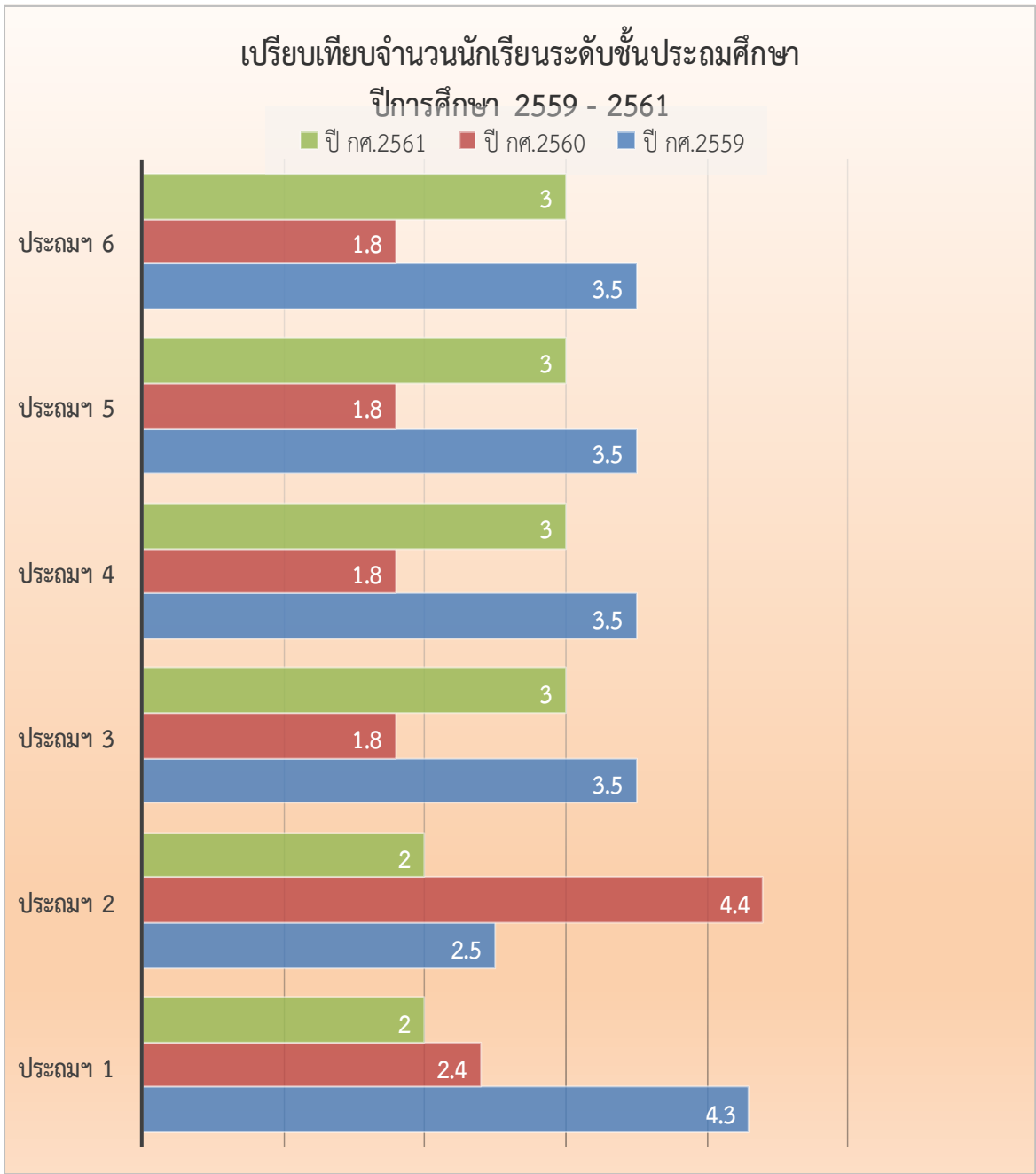
หญิง.....คน

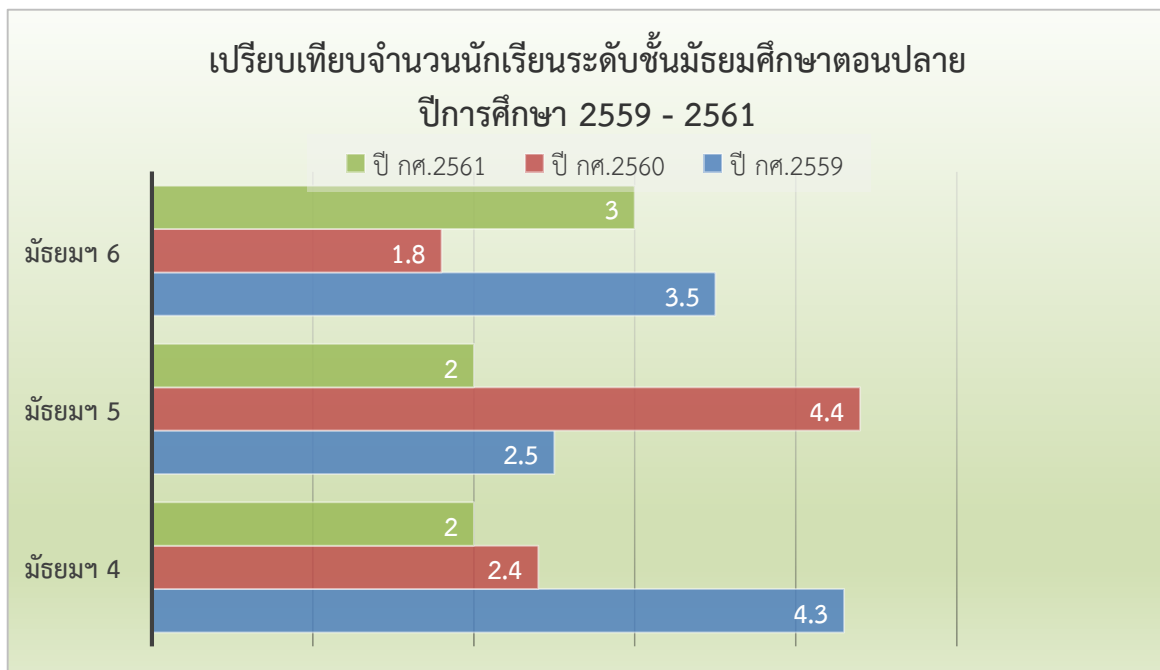
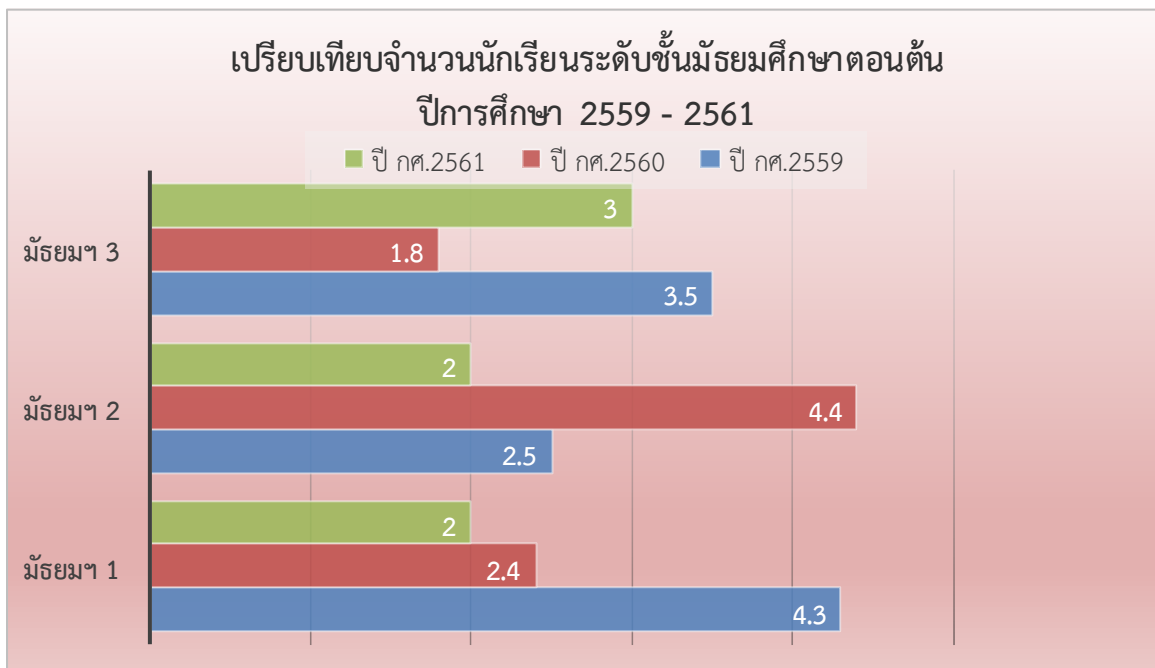
รวม จำนวน.....คน

อัตราส่วนนักเรียน : ครูระดับอนุบาล = ... : ..... เป็นไปตามเกณฑ์ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์อัตราส่วนนักเรียน : ครูระดับประถมศึกษา = ... : ..... เป็นไปตามเกณฑ์ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์อัตราส่วนนักเรียน : ครูระดับมัธยมศึกษา = ... : ..... เป็นไปตามเกณฑ์ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์

๔.๒ จำนวนนักเรียน เปรียบเทียบ ๓ ปีการศึกษาย้อนหลัง ปีการศึกษา ..... - .....

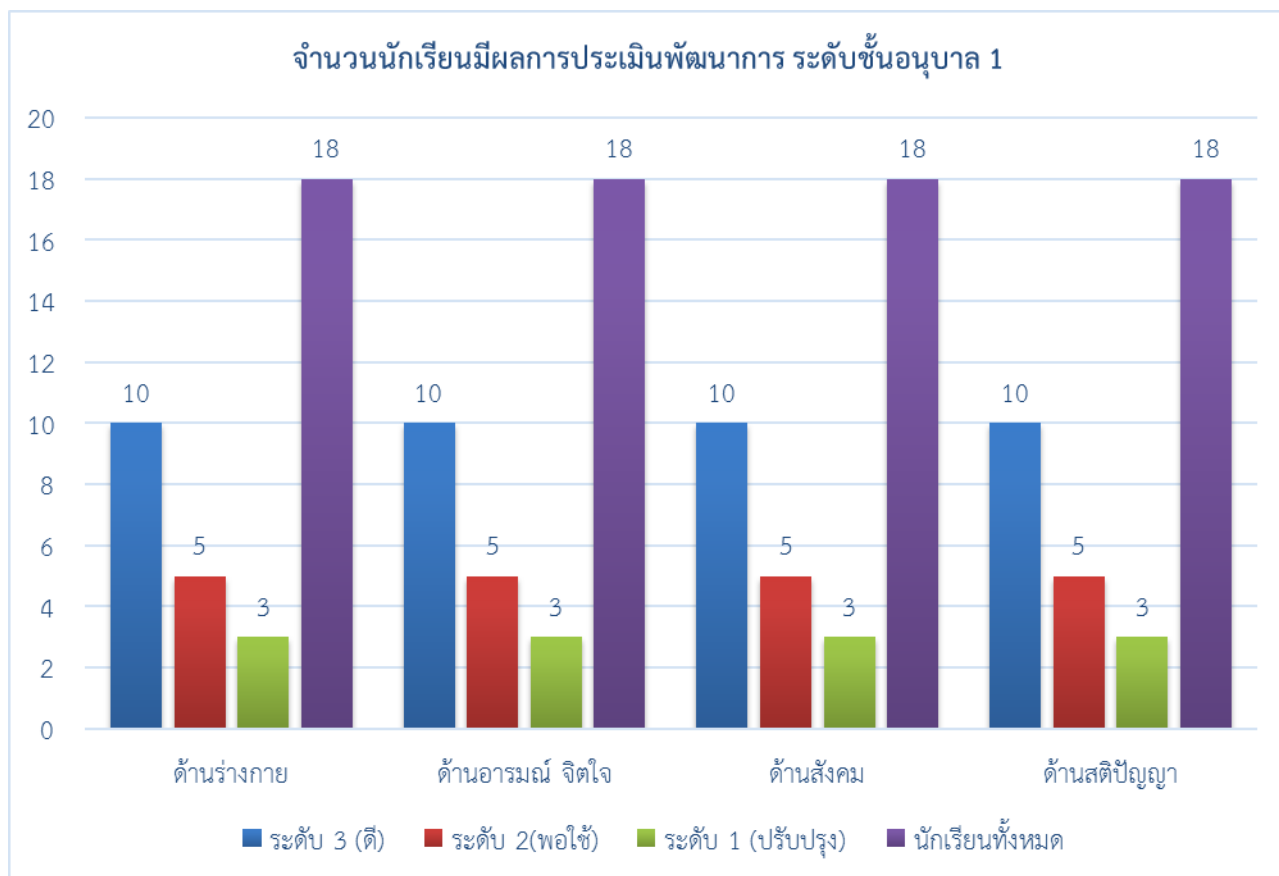

๕. ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสถานศึกษา (ปีการศึกษาที่ผ่านมา)

๕.๑ ระดับการศึกษาปฐมวัย

ผลพัฒนาการเด็กระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑

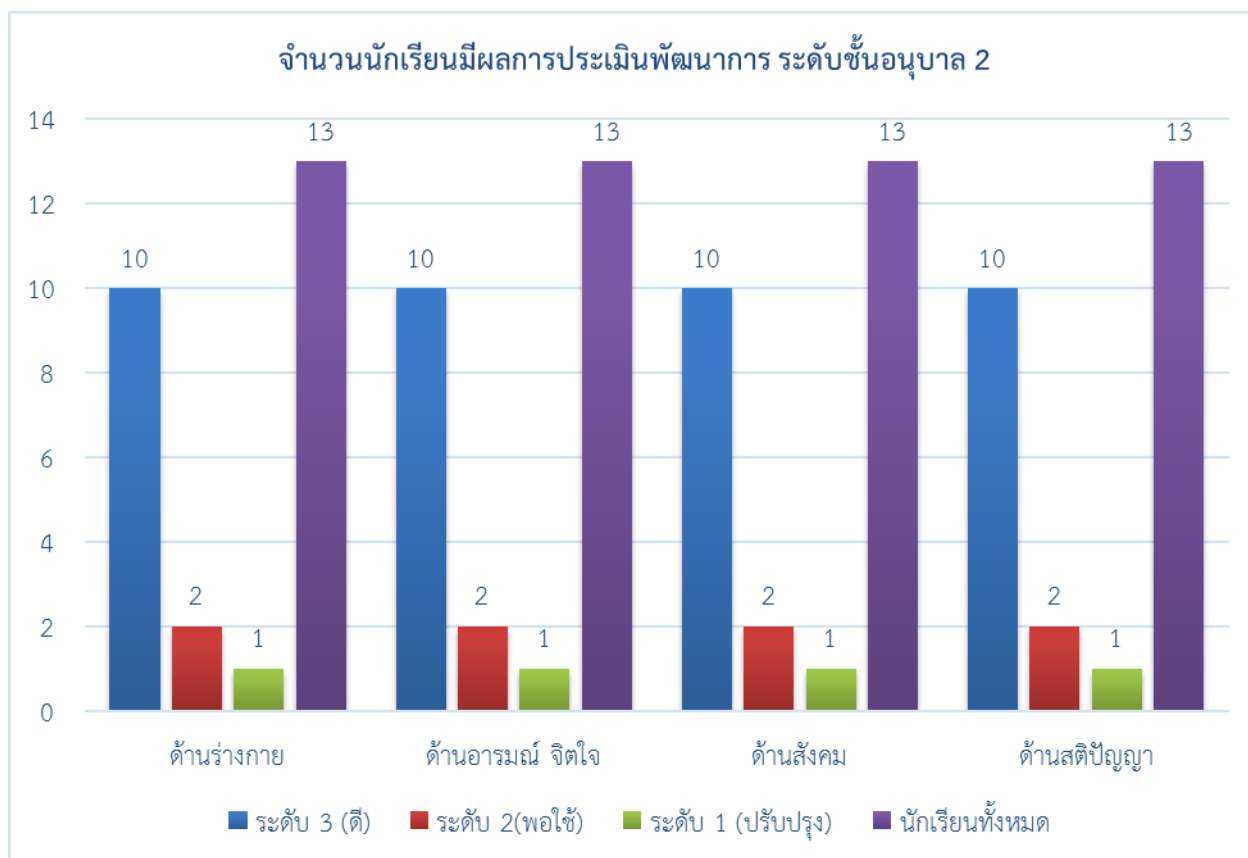
ระดับชั้น	จำนวนเด็กที่ประเมิน	สรุปผลการประเมินพัฒนาการ				รวม	ค่าเฉลี่ย	สรุประดับคุณภาพพัฒนาการ
		ด้านร่างกาย ค่าเฉลี่ย	ด้านอารมณ์ จิตใจ ค่าเฉลี่ย	ด้านสังคม ค่าเฉลี่ย	ด้านสติปัญญา ค่าเฉลี่ย			
ชั้นอนุบาลปีที่ ๑/๑								
ชั้นอนุบาลปีที่ ๑/๒								
ฯลฯ								
รวม								
ค่าเฉลี่ย								
สรุประดับคุณภาพ								
สรุปพัฒนาการ								

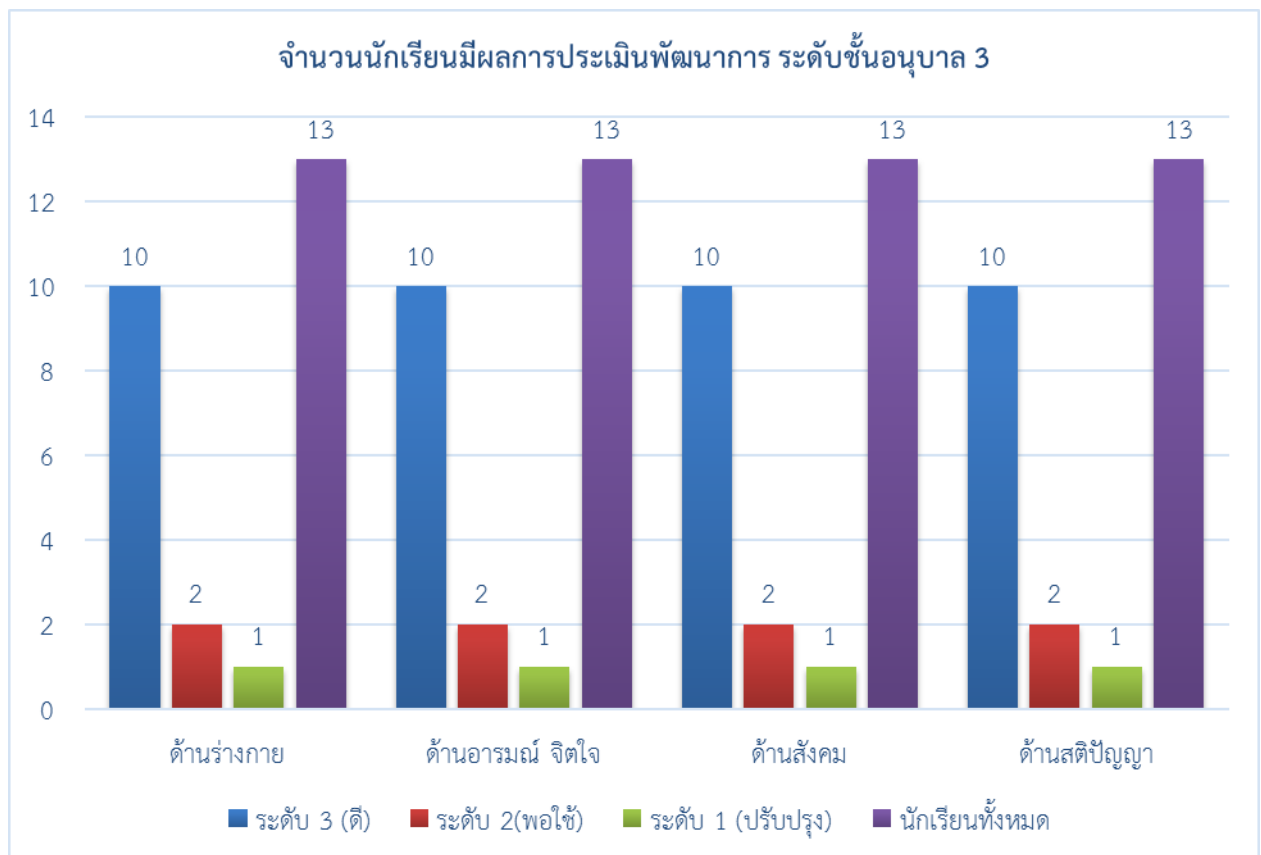
ผลพัฒนาการเด็กระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒

ระดับชั้น	จำนวนเด็กที่ประเมิน	สรุปผลการประเมินพัฒนาการ				รวม	ค่าเฉลี่ย	สรุประดับคุณภาพพัฒนาการ
		ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา			
		ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย			
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒/๑								
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒/๒								
ฯลฯ								
รวม								
ค่าเฉลี่ย								
สรุประดับคุณภาพ								
สรุปพัฒนาการ								

ผลพัฒนาการเด็กระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓

ระดับชั้น	จำนวนเด็ก ที่ประเมิน	สรุปผลการประเมินพัฒนาการ				รวม	ค่าเฉลี่ย	สรุป ระดับ คุณภาพ พัฒนาการ
		ด้านร่างกาย ค่าเฉลี่ย	ด้านอารมณ์ จิตใจ ค่าเฉลี่ย	ด้าน สังคม ค่าเฉลี่ย	ด้าน สติปัญญา ค่าเฉลี่ย			
ชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๑								
ชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๒								
ฯลฯ								
รวม								
ค่าเฉลี่ย								
สรุประดับคุณภาพ								
สรุปพัฒนาการ								

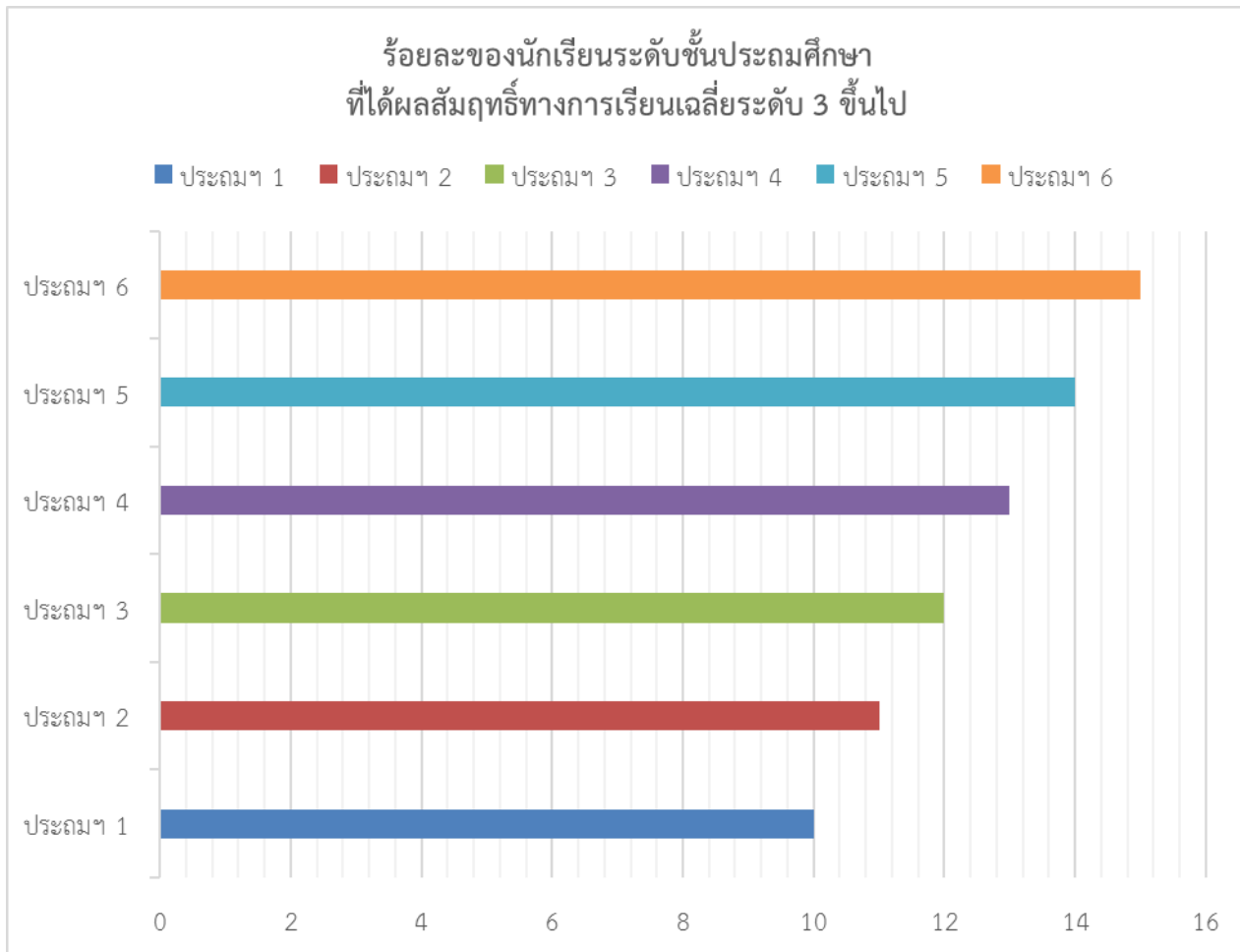

(ให้นำเสนอผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก ตามหลักการประเมินพัฒนาการเด็กระดับปฐมวัย)

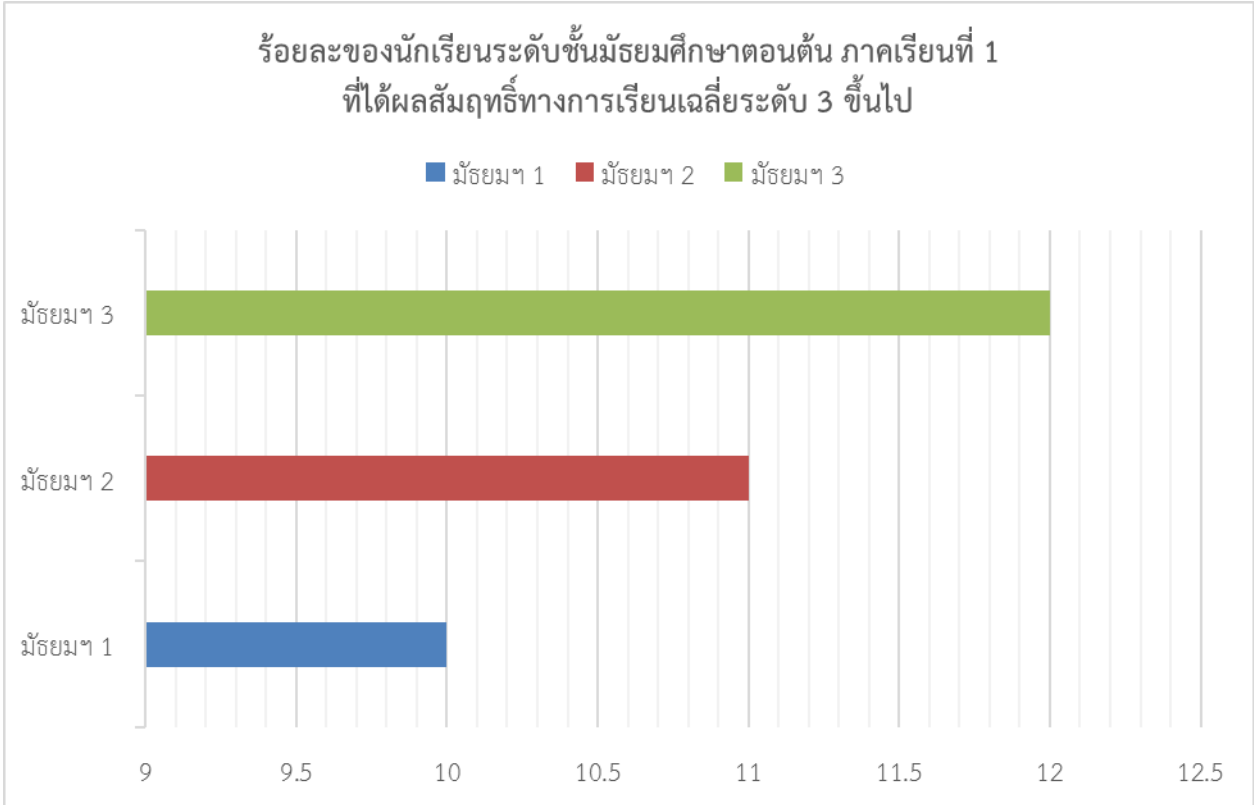
๕.๒ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกระดับชั้น(ป.๑-ป.๖, ม.๑-ม.๖) ปีการศึกษา.....

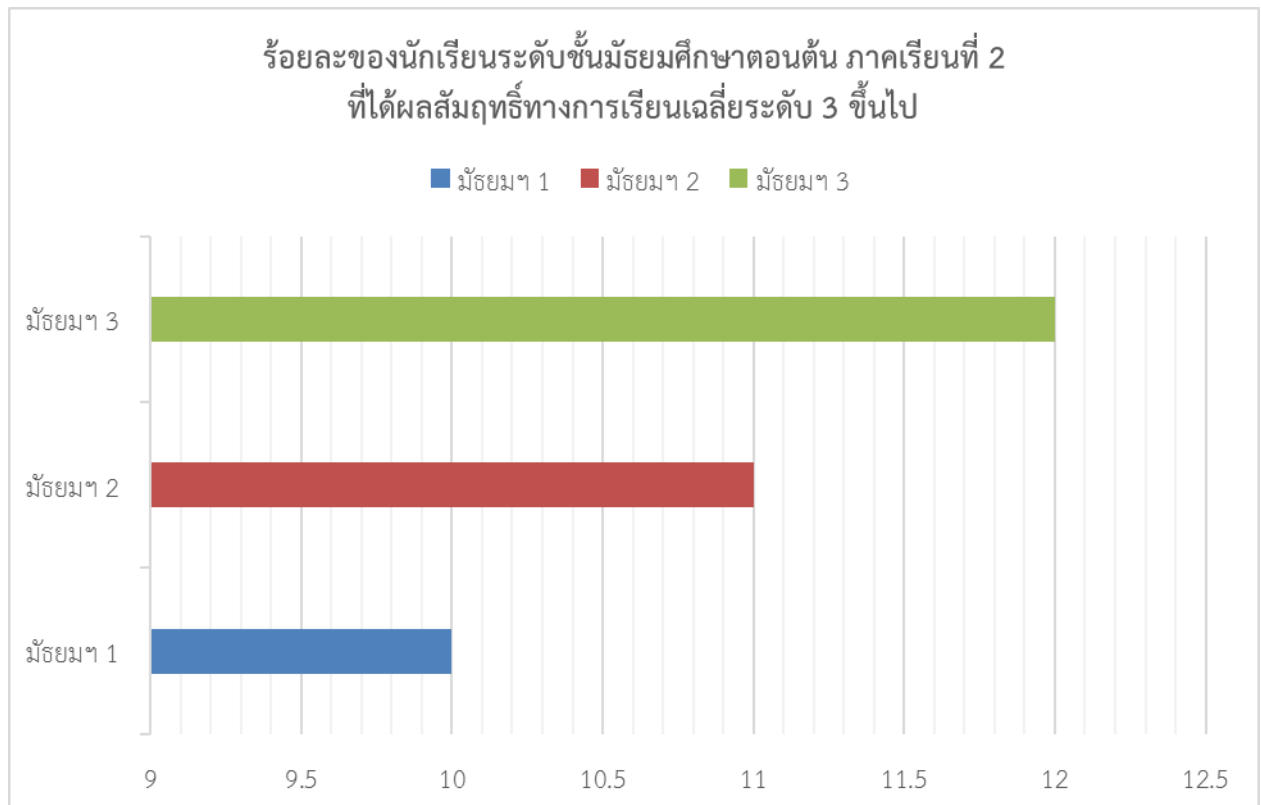
กลุ่มสาระการเรียนรู้ รายวิชา	ระดับชั้นประถมศึกษา									จำนวน นักเรียน ที่ได้ผล การเรียนรู้ เฉลี่ยระดับ ๓ ขึ้นไป	ร้อยละของ นักเรียนที่ ได้ระดับ ๓ ขึ้นไป
	จำนวน นักเรียน ที่เข้าสอบ	จำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนรู้									
		๐	๑	๑.๕	๒	๒.๕	๓	๓.๕	๔		
๑. ภาษาไทย											
๒. คณิตศาสตร์											
๓. วิทยาศาสตร์											
๔. สังคมศึกษา ฯ											
๕. ประวัติศาสตร์											
๖. สุขศึกษาและพลศึกษา											
๗. ศิลปะ											
๘. การงานอาชีพฯ											
๙. ภาษาต่างประเทศ											
รวม											
ร้อยละ	๑๐๐										

กลุ่มสาระการเรียนรู้ รายวิชา	ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๑								จำนวน นักเรียน ที่ได้ผล การเรียนรู้ เฉลี่ยระดับ ๓ ขึ้นไป	ร้อยละของ นักเรียนที่ ได้ระดับ ๓ ขึ้นไป
	จำนวน นักเรียนที่ เข้าสอบ	จำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนรู้								
		๐	๑	๑.๕	๒	๒.๕	๓	๓.๕		
๑. ภาษาไทย										
๒. คณิตศาสตร์										
๓. วิทยาศาสตร์										
๔. สังคมศึกษา ฯ										
๕. ประวัติศาสตร์										
๖. สุขศึกษาและพลศึกษา										
๗. ศิลปะ										
๘. การงานอาชีพฯ										
๙. ภาษาต่างประเทศ										
รวม										
ร้อยละ	๑๐๐									

กลุ่มสาระการเรียนรู้ รายวิชา	ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๒									จำนวน นักเรียน ที่ได้ผล การเรียนรู้ เฉลี่ยระดับ ๓ ขึ้นไป	ร้อยละของ นักเรียนที่ ได้ระดับ ๓ ขึ้นไป
	จำนวน นักเรียนที่ เข้าสอบ	จำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนรู้									
		๐	๑	๑.๕	๒	๒.๕	๓	๓.๕	๔		
๑. ภาษาไทย											
๒. คณิตศาสตร์											
๓. วิทยาศาสตร์											
๔. สังคมศึกษา ฯ											
๖. สุขศึกษาและพลศึกษา											
๗. ศิลปะ											
๘. การงานอาชีพฯ											
๙. ภาษาต่างประเทศ											
รวม											
ร้อยละ	๑๐๐										

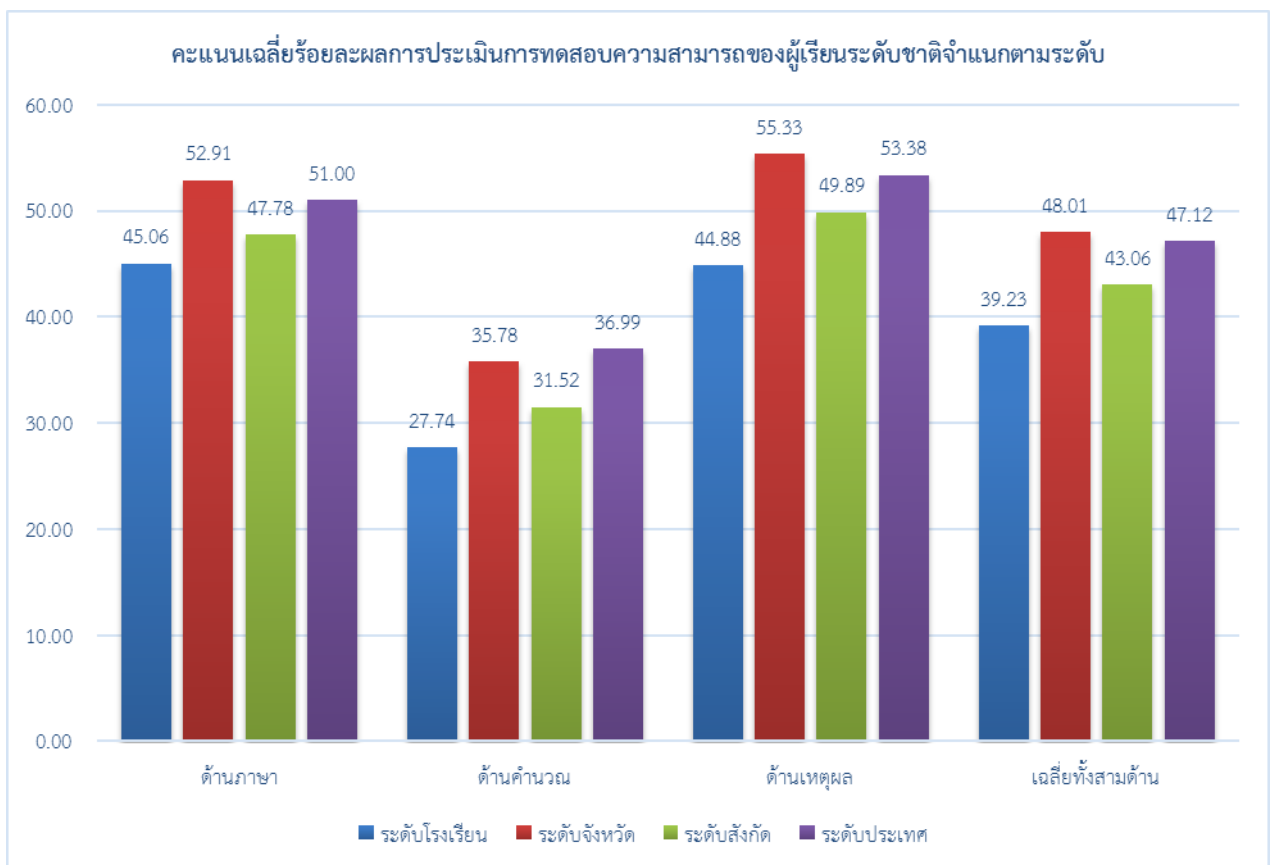

ข้อมูลผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT)

๖.๑ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑

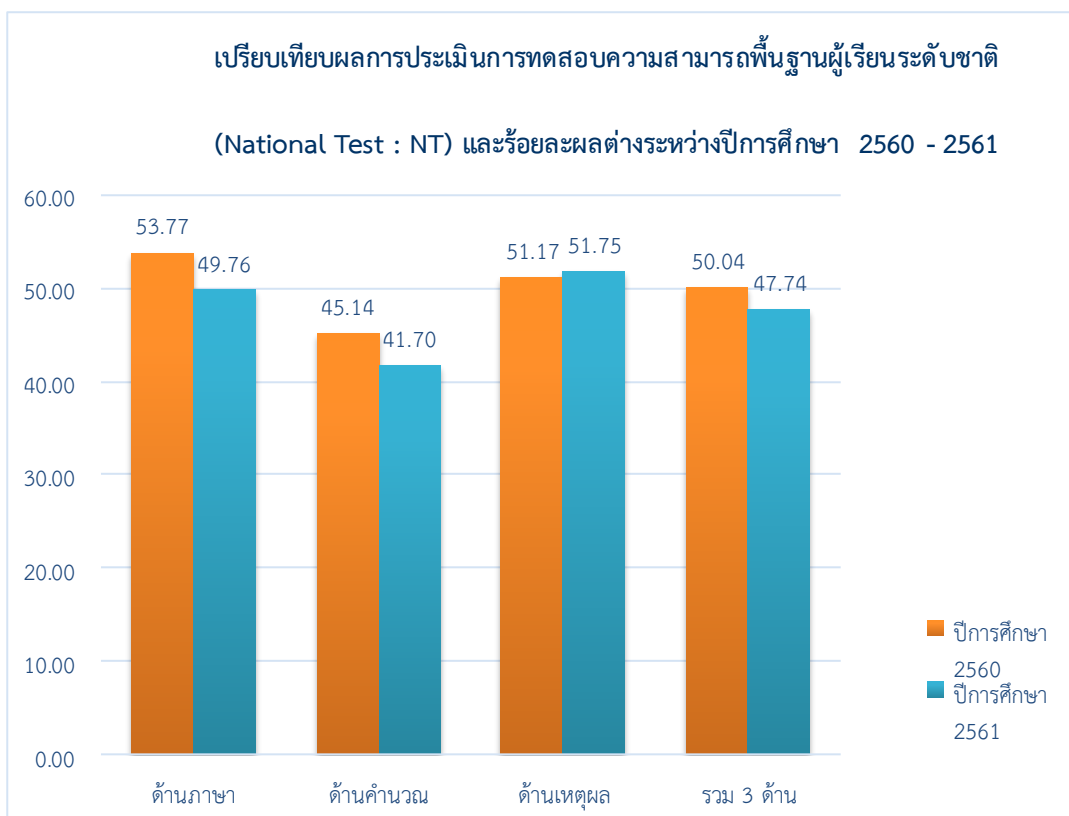
๖.๑.๑ คะแนนเฉลี่ยร้อยละจำแนกตามระดับ

คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ด้านภาษา	ด้านคำนวณ	ด้านเหตุผล	เฉลี่ยทั้ง ๓ ด้าน
ระดับโรงเรียน				
ระดับจังหวัด				
ระดับสังกัด(รร.สังกัด อปท.ทั้งหมด)				
ระดับประเทศ				

๖.๑.๑ เปรียบเทียบผลการประเมินการทดสอบความสามารถพื้นฐานผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) และร้อยละผลต่างระหว่างปีการศึกษา ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑

ความสามารถ	ปีการศึกษา ๒๕๖๐	ปีการศึกษา ๒๕๖๑	ร้อยละของผลต่างระหว่างปีการศึกษา
ด้านภาษา			
ด้านคำนวณ			
ด้านเหตุผล			
รวมความสามารถทั้ง ๓ ด้าน			

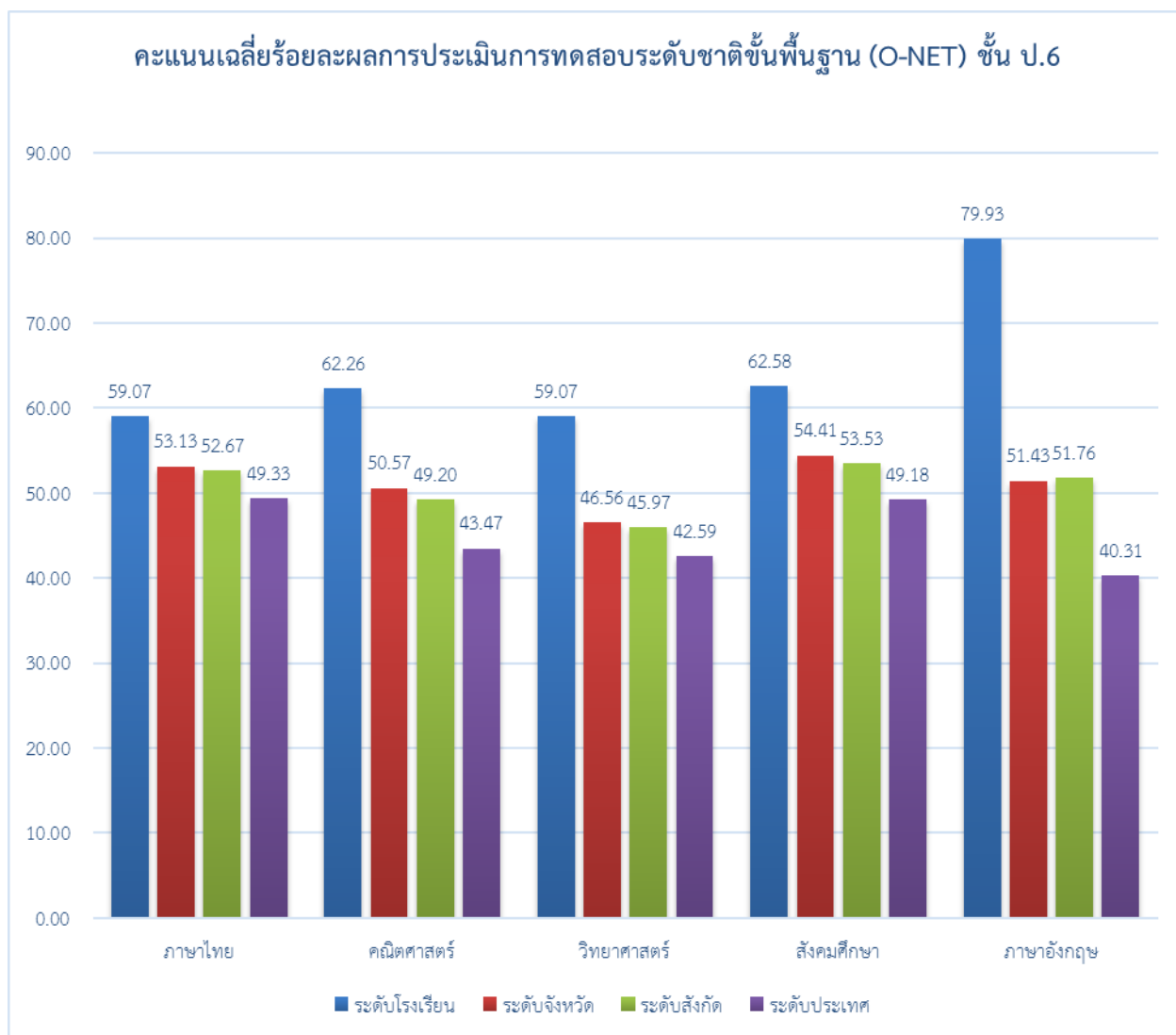

๗. ข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET)

๗.๑ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑

๗.๑.๑ คะแนนเฉลี่ยร้อยละจำแนกตามระดับ

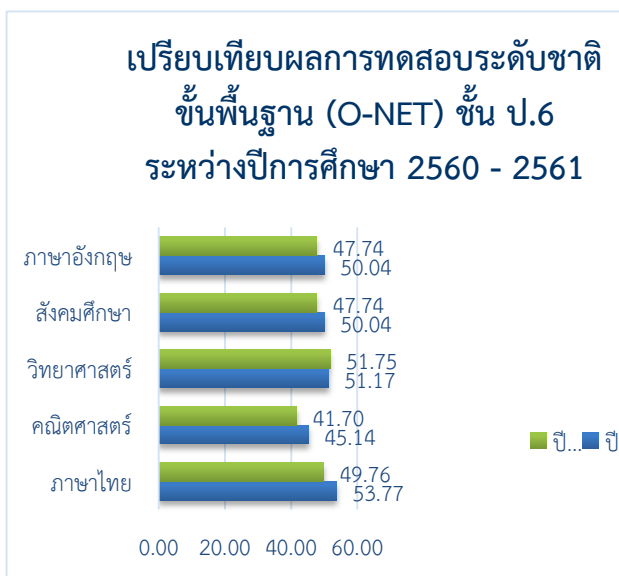
ระดับ/รายวิชา	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมฯ	ภาษาอังกฤษ
ระดับโรงเรียน					
ระดับจังหวัด					
ระดับสังกัด(รร.สังกัด อปท.)					
ระดับประเทศ					

๗.๑.๒ เปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

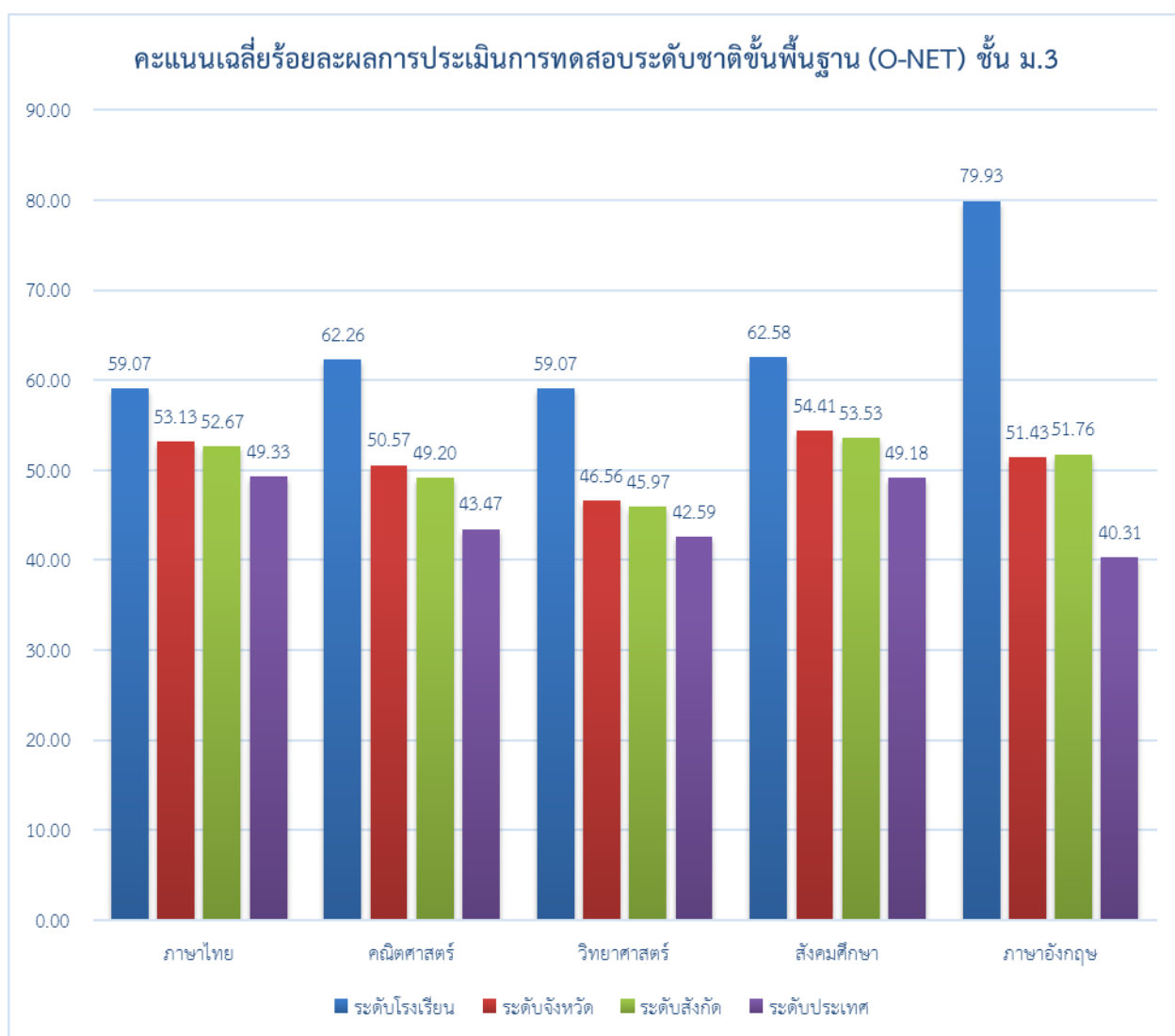
รายวิชา/ปีการศึกษา	ปีการศึกษา ๒๕๖๐	ปีการศึกษา ๒๕๖๑	ร้อยละของผลต่างระหว่างปีการศึกษา
ภาษาไทย			
คณิตศาสตร์			
วิทยาศาสตร์			
สังคมศึกษา			
ภาษาอังกฤษ			

๗.๒ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑

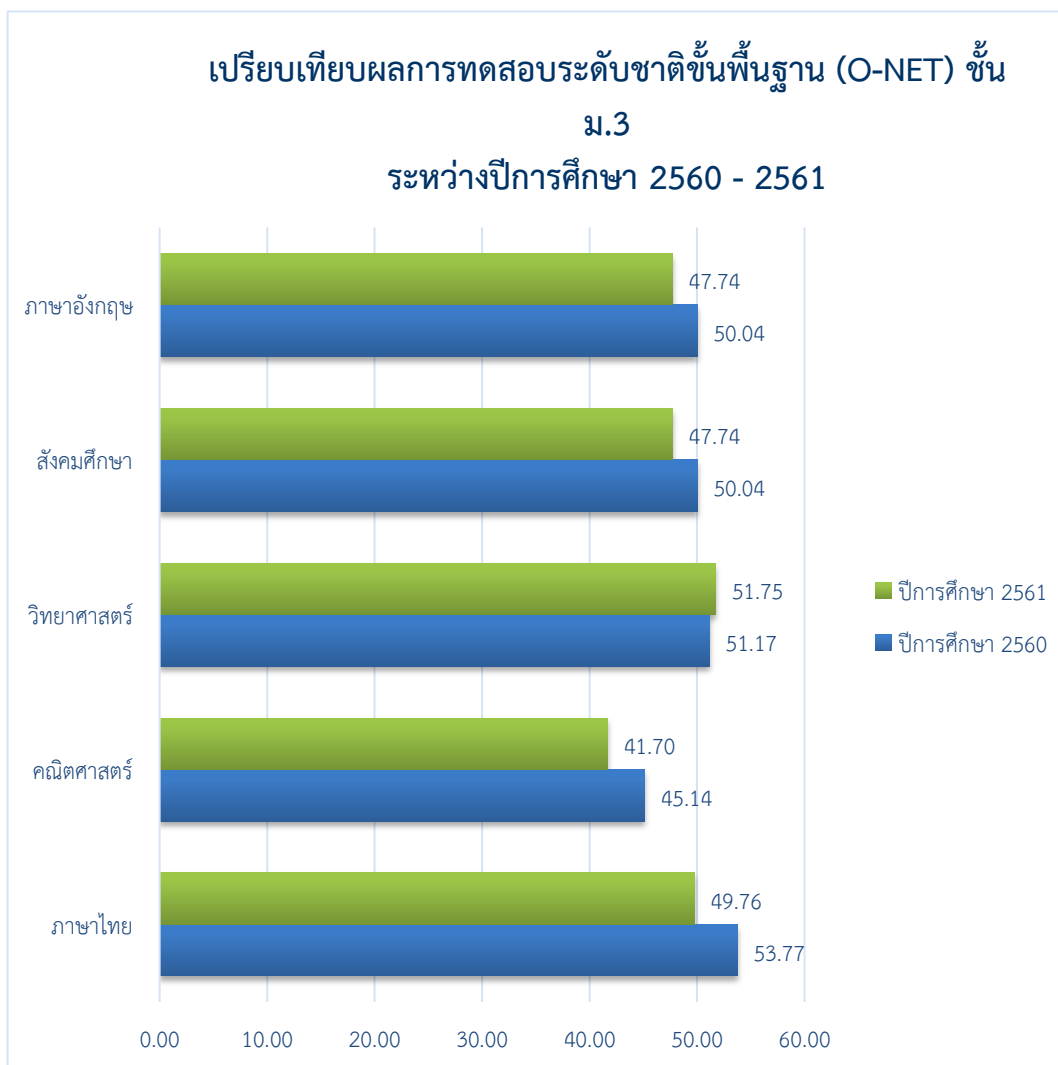
๗.๒.๑ คะแนนเฉลี่ยร้อยละจำแนกตามระดับ

ระดับ/รายวิชา	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมฯ	ภาษาอังกฤษ
ระดับโรงเรียน					
ระดับจังหวัด					
ระดับสังกัด(รร.สังกัด อปท.)					
ระดับประเทศ					

๗.๒.๒ เปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑

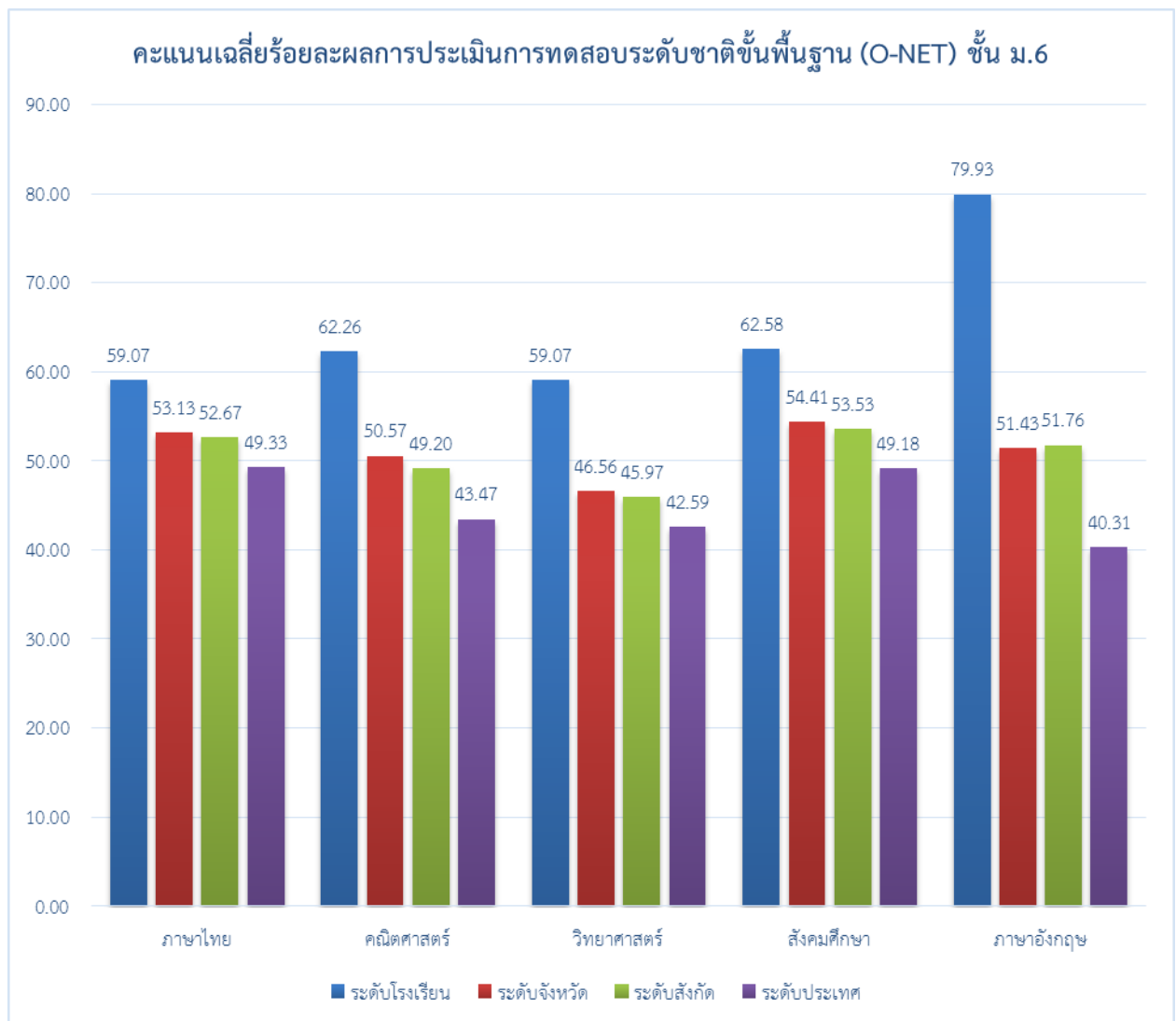
รายวิชา/ปีการศึกษา	ปีการศึกษา ๒๕๖๐	ปีการศึกษา ๒๕๖๑	ร้อยละของผลต่าง ระหว่างปีการศึกษา
ภาษาไทย			
คณิตศาสตร์			
วิทยาศาสตร์			
สังคมศึกษา			
ภาษาอังกฤษ			

๗.๓ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑

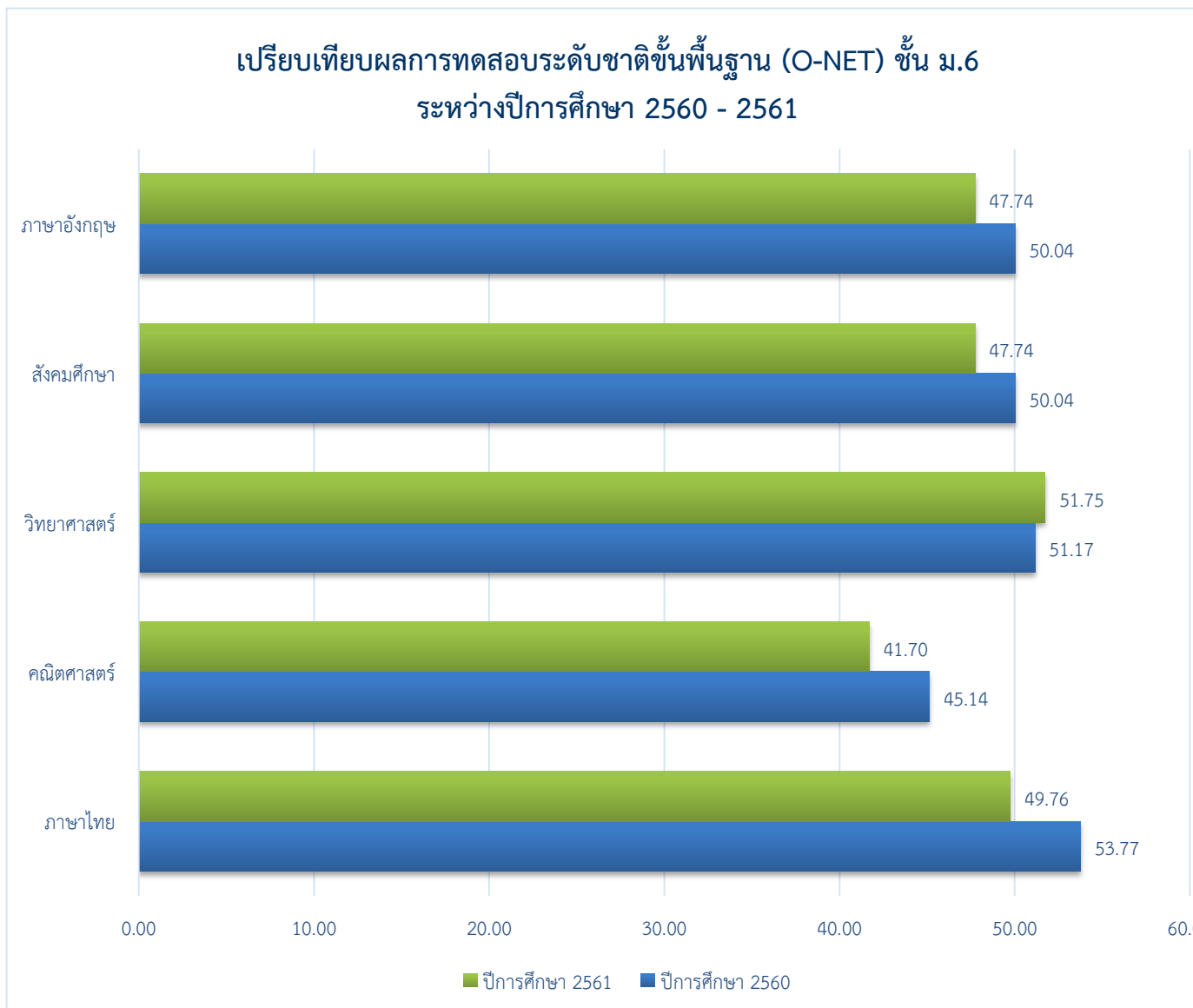
๗.๓.๑ คะแนนเฉลี่ยร้อยละจำแนกตามระดับ

ระดับ/รายวิชา	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมฯ	ภาษาอังกฤษ
ระดับโรงเรียน					
ระดับจังหวัด					
ระดับสังกัด(รร.สังกัด อปท.)					
ระดับประเทศ					

๗.๓.๒ เปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ ๖ ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑

รายวิชา/ปีการศึกษา	ปีการศึกษา ๒๕๖๐	ปีการศึกษา ๒๕๖๑	ร้อยละของผลต่าง ระหว่างปีการศึกษา
ภาษาไทย			
คณิตศาสตร์			
วิทยาศาสตร์			
สังคมศึกษา			
ภาษาอังกฤษ			

๗.๓.๓ ข้อมูลนักเรียนด้านอื่นๆ

ที่	รายการ	จำนวน (คน)	คิดเป็น ร้อยละ*
๑.	จำนวนนักเรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัย		
๒.	จำนวนนักเรียนที่ปลอดภัยจากปัญหาทางเพศ ยาเสพติด และสิ่งมอมเมา เช่น สุรา บุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เกม ฯลฯ		
๓.	จำนวนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย/เรียนร่วม		
๔.	จำนวนนักเรียนมีภาวะทุพโภชนาการ		
๕.	จำนวนนักเรียนที่มีปัญหาเลิศ		
๖.	จำนวนนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ		
๗.	จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน (ปีการศึกษาปัจจุบัน)		
๘.	จำนวนนักเรียนที่มีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ ๘๐		
๙.	จำนวนนักเรียนที่เรียนซ้ำชั้น		
๑๐.	จำนวนนักเรียนที่จบหลักสูตร	ปฐมวัย	
		ประถมศึกษา	
		มัธยมศึกษาตอนต้น	
		มัธยมศึกษาตอนปลาย	

หมายเหตุ: ร้อยละของนักเรียนทั้งหมด

๖. ข้อมูลอาคารสถานที่

ที่	รายการ	จำนวน
๑.	อาคารเรียน	..... หลัง
๒.	อาคารประกอบ	..... หลัง
๓.	ห้องน้ำ/ห้องส้วม	..... หลัง
๔.	สระว่ายน้ำ	..... สระ
๕.	สนามเด็กเล่น	..... สนาม
๖.	สนามกีฬา	..... สนาม
๗.	..... ฯลฯ	

๗. ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

๑๑.๑ สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะ .....มีประชากรประมาณ ..... คน บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ .....อาชีพหลักของชุมชน คือ ..... ส่วนใหญ่นับถือศาสนา ..... ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ.....

๑๑.๒ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับ .....อาชีพหลัก คือ .....ส่วนใหญ่นับถือศาสนา.....ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว ต่อปี ..... บาท

๑๑.๓ โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน

โอกาส.....

ข้อจำกัด.....

(บรรยายโดยย่อ เช่น อยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้ อยู่ในบริเวณวัด ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากชุมชน ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรืออยู่ใกล้แหล่งเสื่อมโทรม โรงงาน ฯลฯ)

๘. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียน ..... จัดสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖ (ถ้าดำเนินการตามหลักสูตรอื่นๆให้ใส่หลักสูตรอื่นๆ ด้วย) โดยโรงเรียนได้จัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้และเวลาเรียน ดังแสดงในตาราง ดังนี้

๑๐.๑ ระดับการศึกษาปฐมวัย (ใส่โครงสร้างหลักสูตรปฐมวัยของสถานศึกษา)

ระดับประถมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง/ปี*					
	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
ภาษาไทย						
คณิตศาสตร์						
วิทยาศาสตร์						
สังคมศึกษา						
- ประวัติศาสตร์						
สุขศึกษาและพลศึกษา						
ศิลปะ						
การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี						
ภาษาต่างประเทศ						
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
รวมชั่วโมง						

จำนวนชั่วโมงที่จัดให้กับนักเรียน เรียนทั้งปี เท่ากับ ..... ชั่วโมง

แผนการเรียน/จุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่โรงเรียนเน้นเป็นพิเศษ ได้แก่.....

๑๐.๒ ระดับมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง/ภาคเรียน*					
	ม.๑	ม.๒	ม.๓	ม.๔	ม.๕	ม.๖
ภาษาไทย						
คณิตศาสตร์						
วิทยาศาสตร์						
- ฟิสิกส์						
- เคมี						
- ชีววิทยา						
- วิทยาศาสตร์กายภาพ						
สังคมศึกษา						
- ประวัติศาสตร์						
สุขศึกษาและพลศึกษา						
ศิลปะ						
การงานอาชีพและเทคโนโลยี						
ภาษาต่างประเทศ						
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
รวมชั่วโมง						

จำนวนชั่วโมงที่จัดให้กับนักเรียน เรียนทั้งปี เท่ากับ ..... ชั่วโมง

แผนการเรียน/จุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่โรงเรียนเน้นเป็นพิเศษ ได้แก่.....

หมายเหตุ : *การจัดโครงสร้างรายวิชา ให้ใช้รูปแบบตารางตามรูปแบบในโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา

๙. แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑๑.๑ ห้องสมุดมีพื้นที่ขนาด ..... ตารางเมตร หนังสือในห้องสมุดมีจำนวน ..... เล่ม มีวารสาร/หนังสือพิมพ์ ให้บริการจำนวน.....ฉบับ/วัน/สัปดาห์/เดือน การสืบค้นหนังสือและการยืม-คืน ใช้ระบบ..... มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการสืบค้นเทคโนโลยีสารสนเทศในห้องสมุด จำนวน.....เครื่อง มีจำนวนนักเรียนที่ใช้ ห้องสมุด (ในปีการศึกษาที่รายงาน) เฉลี่ย..... คน ต่อวัน คิดเป็นร้อยละ.....ของนักเรียนทั้งหมด มีการ ให้บริการห้องสมุดแก่ชุมชนรอบนอก โดยมีบุคคลมาใช้บริการ เฉลี่ย.....คน ต่อปี (ในปีการศึกษาที่รายงาน)

๑๑.๒ ห้องปฏิบัติการทั้งหมด ..... ห้อง จำแนกเป็น

- ๑) ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ จำนวน ..... ห้อง
 ๒) ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ จำนวน ..... ห้อง
 ๓) ห้องปฏิบัติการทางภาษา จำนวน ..... ห้อง
 ๔) ห้องอื่นๆ (ระบุ)..... จำนวน ..... ห้อง

๑๑.๓ เครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งหมด จำนวน ..... เครื่อง จำแนกเป็น

- ๑) ใช้เพื่อการเรียนการสอน จำนวน ..... เครื่อง
 ๒) ใช้เพื่อให้บริการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต จำนวน ..... เครื่อง

โดยมีจำนวนนักเรียนที่ใช้บริการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต (ในปีการศึกษาที่รายงาน) เฉลี่ย.....คน ต่อวัน คิดเป็นร้อยละ.....ของนักเรียนทั้งหมด

- ๓) ใช้เพื่อสนับสนุนการบริหารสถานศึกษา(สำนักงาน) จำนวน ..... เครื่อง

๑๑.๔ แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน

ที่	ชื่อแหล่งเรียนรู้	สถิติการใช้ จำนวนครั้ง/ปี
๑. ๒.	ฯลฯ	

๑๑.๕ แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน

ที่	ชื่อแหล่งเรียนรู้	สถิติการใช้ จำนวนครั้ง/ปี
๑. ๒.	ฯลฯ	

๑๑.๖ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิ วิทยากร ที่สถานศึกษาเชิญมาให้ความรู้แก่ครู นักเรียน (ในปีการศึกษาที่รายงาน)

ที่	ชื่อ-สกุล	ให้ความรู้เรื่อง	จำนวนครั้ง/ปี
๑. ๒.	ฯลฯ		

๑๐. ผลงานดีเด่นในรอบปีที่ผ่านมา

๑๒.๑ ผลงานดีเด่น

ประเภท	ระดับรางวัล/ชื่อรางวัลที่ได้รับ/วันที่ได้รับ	หน่วยงานที่ให้
สถานศึกษา		
ผู้บริหาร (ระบุชื่อ)		
ครู (ระบุชื่อ)		
นักเรียน (ระบุชื่อ)		

๑๒.๒ งาน/โครงการ/กิจกรรม/ผลงานที่ประสบผลสำเร็จจนได้รับการยอมรับ หรือเป็นตัวอย่างการปฏิบัติ (ระดับปฐมวัย/การศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ที่	ชื่อ งาน/โครงการ/กิจกรรม/ฯลฯ	อธิบายตัวบ่งชี้ความสำเร็จ หรือระดับความสำเร็จ

๑๒.๓ โครงการ/กิจกรรมพิเศษ ที่ดำเนินการตามนโยบายชาติ นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จุดเน้น แนวทางการปฏิรูป การศึกษา ฯลฯ ได้แก่

.....

.....

.....

๑๑. ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาในปีที่ผ่านมา ปีการศึกษา.....(ปีการศึกษาที่แล้ว)

๑๓.๑ ระดับการศึกษาปฐมวัย

มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย เพื่อการประเมินคุณภาพภายใน	ค่าเฉลี่ย *	ระดับ คุณภาพ **	สรุปผลการ ประเมิน ***
มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา			
มาตรฐานที่ ๑ ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ			
มาตรฐานที่ ๒ ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา			
มาตรฐานที่ ๓ สถานศึกษามีจำนวนเด็ก มีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้			
มาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา			
มาตรฐานที่ ๔ สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน			
มาตรฐานที่ ๕ สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ			
มาตรฐานที่ ๖ สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น			
มาตรฐานที่ ๗ สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา			
มาตรฐานที่ ๘ สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบาย และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นมาตรการเสริม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น			
มาตรฐานด้านผลผลิตทางการศึกษา			
มาตรฐานที่ ๙ เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายเหมาะสมตามวัย			
มาตรฐานที่ ๑๐ เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจเหมาะสมตามวัย			
มาตรฐานที่ ๑๑ เด็กมีพัฒนาการด้านสังคม เหมาะสมตามวัย			
มาตรฐานที่ ๑๒ เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญาเหมาะสมตามวัย			
มาตรฐานที่ ๑๓ สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดเน้น			
มาตรฐานที่ ๑๔ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และเด็กมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน			

* ให้ระบุค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้

** ให้ระบุระดับคุณภาพ ได้แก่ ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง และ ต้องปรับปรุง ตามผลประเมิน

*** ให้ระบุสรุปผลการประเมิน ได้แก่ ได้มาตรฐาน และ ไม่ได้มาตรฐาน

จุดเด่น .....

.....

จุดที่ควรพัฒนา .....

.....

ข้อเสนอแนะ .....

.....

๑๓.๒ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน เพื่อการประเมินคุณภาพภายใน	ค่าเฉลี่ย *	ระดับ คุณภาพ **	สรุปผลการ ประเมิน ***
มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา			
มาตรฐานที่ ๑ ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ			
มาตรฐานที่ ๒ ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา			
มาตรฐานที่ ๓ สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียน มีทรัพยากร และสภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้			
มาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา			
มาตรฐานที่ ๔ สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน			
มาตรฐานที่ ๕ สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ			
มาตรฐานที่ ๖ สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น			
มาตรฐานที่ ๗ สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา			
มาตรฐานที่ ๘ สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบายและแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นมาตรการเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น			
มาตรฐานด้านผลผลิตทางการศึกษา			
มาตรฐานที่ ๙ ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์			
มาตรฐานที่ ๑๐ ผู้เรียนมีความรู้และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรสู่ประชาคมอาเซียน			
มาตรฐานที่ ๑๑ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต			
มาตรฐานที่ ๑๒ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข			
มาตรฐานที่ ๑๓ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
มาตรฐานที่ ๑๔ ผู้เรียนมีมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดีและมีสุนทรียภาพ			
มาตรฐานที่ ๑๕ สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และจุดเน้น			
มาตรฐานที่ ๑๖ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน			

* ให้ระบุค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้

** ให้ระบุระดับคุณภาพ ได้แก่ ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง และ ต้องปรับปรุง ตามผลประเมิน

*** ให้ระบุสรุปผลการประเมิน ได้แก่ ได้มาตรฐาน และ ไม่ได้มาตรฐาน

จุดเด่น .....

จุดที่ควรพัฒนา .....

ข้อเสนอแนะ .....

๑๒. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม

๑๔.๑ ระดับการศึกษาปฐมวัย

ระดับการศึกษาปฐมวัย	น้ำหนัก คะแนน	คะแนน ที่ได้	ระดับ คุณภาพ
กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน			
ตัวบ่งชี้ที่ ๑ เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายสมวัย			
ตัวบ่งชี้ที่ ๒ เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจสมวัย			
ตัวบ่งชี้ที่ ๓ เด็กมีพัฒนาการด้านสังคมสมวัย			
ตัวบ่งชี้ที่ ๔ เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญาสมวัย			
ตัวบ่งชี้ที่ ๕ เด็กมีความพร้อมศึกษาต่อในขั้นต่อไป			
ตัวบ่งชี้ที่ ๖ ประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ			
ตัวบ่งชี้ที่ ๗ ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา			
ตัวบ่งชี้ที่ ๘ ประสิทธิภาพของระบบการประกันคุณภาพภายใน			
กลุ่มตัวบ่งชี้ข้อตกลง			
ตัวบ่งชี้ที่ ๙ ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา			
ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐ ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ ของสถานศึกษา			
กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม			
ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑ ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของ สถานศึกษา			
ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒ ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษา มาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการ ปฏิรูปการศึกษา			
คะแนนรวม			

ผลรวมคะแนนประเมินสถานศึกษา .....คะแนน มีคุณภาพระดับ.....

ผลการรับรองมาตรฐานคุณภาพ รับรอง ไม่รับรอง

กรณีที่ไม่ได้รับการรับรอง เนื่องจาก .....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

๑๔.๒ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา)	น้ำหนัก คะแนน	คะแนน ที่ได้	ระดับ คุณภาพ
กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน			
ตัวบ่งชี้ที่ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี			
ตัวบ่งชี้ที่ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์			
ตัวบ่งชี้ที่ ๓ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง			
ตัวบ่งชี้ที่ ๔ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น			
ตัวบ่งชี้ที่ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน			
ตัวบ่งชี้ที่ ๖ ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ			
ตัวบ่งชี้ที่ ๗ ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา			
ตัวบ่งชี้ที่ ๘ พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้น สังกัด			
กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์			
ตัวบ่งชี้ที่ ๙ ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา			
ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐ ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ ของสถานศึกษา			
กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม			
ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑ ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของ สถานศึกษา			
ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒ ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษา มาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการ ปฏิรูปการศึกษา			
คะแนนรวม			

ผลรวมคะแนนประเมินสถานศึกษา .....คะแนน มีคุณภาพระดับ.....

ผลการรับรองมาตรฐานคุณภาพ รับรอง ไม่รับรอง

กรณีที่ไม่ได้รับการรับรอง เนื่องจาก .....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

๑๓. การนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา
คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

.....
.....
.....
.....
.....

๑๔. การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

๑๖.๑ การบริหารจัดการศึกษา

โรงเรียน.....ได้จัดแบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น ..... ฝ่าย
โดยแบ่งเป็น ฝ่าย.....
ผู้บริหารยึดหลักการบริหาร/เทคนิคการบริหารแบบ.....
(เช่น การพัฒนาตามกระบวนการ PDCA, SBM, SBMLD, เศรษฐกิจพอเพียง ฯลฯ) และอธิบายการนำมาใช้ใน
บริบทของสถานศึกษา

โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียน.....

[Empty box for organizational structure]

แผนภูมิโครงสร้างการบริหารโรงเรียน.....

๑๖.๒ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์
ของสถานศึกษา

วิสัยทัศน์

.....

.....

.....

พันธกิจ

.....

.....

.....

ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑. ยุทธศาสตร์	๑.๑ กลยุทธ์..... ๑.๒ กลยุทธ์..... ..... ฯลฯ	
๒. ยุทธศาสตร์	๒.๑ กลยุทธ์..... ๒.๒ กลยุทธ์..... ..... ฯลฯ	
๓. ยุทธศาสตร์	๓.๑ กลยุทธ์..... ๓.๒ กลยุทธ์..... ..... ฯลฯ	
๔. ยุทธศาสตร์	๔.๑ กลยุทธ์..... ๔.๒ กลยุทธ์..... ..... ฯลฯ	
๕. ยุทธศาสตร์	๕.๑ กลยุทธ์..... ๕.๒ กลยุทธ์..... ..... ฯลฯ	
ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

.....

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา

.....

.....

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา

.....

.....

ส่วนที่ ๒

ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

๑. ผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

๑.๑ ระดับปฐมวัย

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของเด็ก

ระดับคุณภาพ.....

กระบวนการพัฒนา.....

ผลการดำเนินงาน.....

ข้อมูล หลักฐาน เอกสารเชิงประจักษ์ที่สนับสนุนผลการประเมินตนเอง

จุดเด่น.....(เขียนสรุปผลการดำเนินงานที่สะท้อนคุณภาพ).....

จุดที่ควรพัฒนา.....(เขียนข้อเสนอแนะที่สะท้อนคุณภาพในประเด็นสำคัญๆ).....

นวัตกรรม/แบบอย่างที่ดี.....

ข้อเสนอแนะ.....(เขียนข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพเพื่อ
ยกระดับคุณภาพมาตรฐานให้สูงขึ้น).....

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

ระดับคุณภาพ.....

กระบวนการพัฒนา.....

ผลการดำเนินงาน.....

ข้อมูล หลักฐาน เอกสารเชิงประจักษ์ที่สนับสนุนผลการประเมินตนเอง

จุดเด่น.....(เขียนสรุปผลการดำเนินงานที่สะท้อนคุณภาพ).....

จุดที่ควรพัฒนา.....(เขียนข้อเสนอแนะที่สะท้อนคุณภาพในประเด็นสำคัญๆ).....

นวัตกรรม/แบบอย่างที่ดี.....

ข้อเสนอแนะ.....(เขียนข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพเพื่อ
ยกระดับคุณภาพมาตรฐานให้สูงขึ้น).....

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ
ระดับคุณภาพ.....

กระบวนการพัฒนา.....

ผลการดำเนินงาน.....

ข้อมูล หลักฐาน เอกสารเชิงประจักษ์ที่สนับสนุนผลการประเมินตนเอง

จุดเด่น.....(เขียนสรุปผลการดำเนินงานที่สะท้อนคุณภาพ).....

จุดที่ควรพัฒนา.....(เขียนข้อเสนอแนะที่สะท้อนคุณภาพในประเด็นสำคัญๆ).....

นวัตกรรม/แบบอย่างที่ดี.....

ข้อเสนอแนะ.....(เขียนข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพเพื่อ
ยกระดับคุณภาพมาตรฐานให้สูงขึ้น).....

แผนการพัฒนาคุณภาพเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานให้สูงขึ้น

(เขียนในภาพรวมของสถานศึกษาในทุกมาตรฐาน)

๑. ....

๒. ....

๓. ....

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

(เขียนในภาพรวมของสถานศึกษาในทุกมาตรฐาน)

๑. ....

๒. ....

๓. ....

ความต้องการและการช่วยเหลือ

(เขียนในภาพรวมของสถานศึกษาในทุกมาตรฐาน)

๑. ....

๒. ....

๓. ....

๑.๒ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพผู้เรียน

ระดับคุณภาพ.....

กระบวนการพัฒนา.....

ผลการดำเนินงาน.....

ข้อมูล หลักฐาน เอกสารเชิงประจักษ์ที่สนับสนุนผลการประเมินตนเอง

จุดเด่น.....(เขียนสรุปผลการดำเนินงานที่สะท้อนคุณภาพ).....

จุดที่ควรพัฒนา.....(เขียนข้อเสนอแนะที่สะท้อนคุณภาพในประเด็นสำคัญๆ).....

นวัตกรรม/แบบอย่างที่ดี.....

ข้อเสนอแนะ.....(เขียนข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพเพื่อ
ยกระดับคุณภาพมาตรฐานให้สูงขึ้น).....

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

ระดับคุณภาพ.....

กระบวนการพัฒนา.....

ผลการดำเนินงาน.....

ข้อมูล หลักฐาน เอกสารเชิงประจักษ์ที่สนับสนุนผลการประเมินตนเอง

จุดเด่น.....(เขียนสรุปผลการดำเนินงานที่สะท้อนคุณภาพ).....

จุดที่ควรพัฒนา.....(เขียนข้อเสนอแนะที่สะท้อนคุณภาพในประเด็นสำคัญๆ).....

นวัตกรรม/แบบอย่างที่ดี.....

ข้อเสนอแนะ.....(เขียนข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพเพื่อ
ยกระดับคุณภาพมาตรฐานให้สูงขึ้น).....

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับคุณภาพ.....

กระบวนการพัฒนา.....

ผลการดำเนินงาน.....

ข้อมูล หลักฐาน เอกสารเชิงประจักษ์ที่สนับสนุนผลการประเมินตนเอง

จุดเด่น.....(เขียนสรุปผลการดำเนินงานที่สะท้อนคุณภาพ).....

จุดที่ควรพัฒนา.....(เขียนข้อเสนอแนะที่สะท้อนคุณภาพในประเด็นสำคัญ).....

นวัตกรรม/แบบอย่างที่ดี.....

ข้อเสนอแนะ.....(เขียนข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานให้สูงขึ้น).....

แผนการพัฒนาคุณภาพเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานให้สูงขึ้น

(เขียนในภาพรวมของสถานศึกษาในทุกมาตรฐาน)

๔. ....

๕. ....

๖. ....

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

(เขียนในภาพรวมของสถานศึกษาในทุกมาตรฐาน)

๔. ....

๕. ....

๖. ....

ความต้องการและการช่วยเหลือ

(เขียนในภาพรวมของสถานศึกษาในทุกมาตรฐาน)

๔. ....

๕. ....

๖. ....

ส่วนที่ ๓

เอกสารประกอบการพิจารณา Best Practices และ แบบรายงาน “วิธีหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ” สำหรับสถานศึกษา (ถ้ามี)

องค์ประกอบของการทำรายงาน ประกอบด้วย

๑. ชื่อผลงาน
๒. วัตถุประสงค์
๓. แนวทาง/ขั้นตอนการดำเนินงาน
๔. ผลลัพธ์/ผลการดำเนินการ
๕. ปัจจัยเกื้อหนุนหรือปัจจัยแห่งความสำเร็จ
๖. แนวทางการพัฒนาให้ยั่งยืน
๗. การเป็นต้นแบบให้กับหน่วยงานอื่น/การขยายผล และ/หรือรางวัลที่ได้รับ

แนวทางการพิจารณา มีดังนี้

๑. วิธีปฏิบัตินั้นดำเนินการบรรลุผลได้สอดคล้องกับความคาดหวังของชุมชนหรือผู้ปกครองที่มีต่อสถานศึกษา หรือเป็นวิธีปฏิบัติที่สร้างความพึงพอใจให้กับทุกคนในสถานศึกษาได้
๒. วิธีปฏิบัตินั้นผ่านกระบวนการนำไปใช้อย่างเป็นวงจร จนเห็นผลอย่างชัดเจนว่า ทำให้เกิดคุณภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือ วิธีปฏิบัตินั้นมีกระบวนการ PDCA จนเห็นแนวโน้มของตัวชี้วัดความสำเร็จที่ดีขึ้น
๓. สถานศึกษาสามารถบอกเล่าถึงวิธีปฏิบัตินั้นได้ว่า “ทำอะไร” (What) “ทำอะไร” (How) และ “ทำไมจึงทำ หรือ ทำไมจึงไม่ทำ” (Why)
๔. ผลลัพธ์จากวิธีปฏิบัตินั้น เป็นไปตามองค์ประกอบ ข้อกำหนดของการพัฒนาคุณภาพเชิงระบบ
๕. วิธีปฏิบัตินั้น สามารถระบุได้ว่า เกิดจากปัจจัยสำคัญที่ชัดเจน และปัจจัยนั้นก่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่องและยั่งยืน
๖. วิธีปฏิบัตินั้นใช้กระบวนการจัดการความรู้ (KM) เช่น การเล่าเรื่อง (Storytelling) ในการถอดบทเรียนจากการดำเนินการ

แบบรายงาน “วิธีหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ” สำหรับสถานศึกษา
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

ชื่อผลงาน (Best Practices) .....

คำสำคัญ .....

ประจำปีการศึกษา.....

๑. บทนำ

กระบวนการ/วิธีการดำเนินงานในอดีต

.....

สภาพทั่วไป

.....

ข้อ 1 บอกถึงสภาพที่เป็นอยู่ของโรงเรียนความต้องการ
พัฒนา หรือแก้ปัญหา และเมื่อนำกระบวนการหรือวิธีหรือ
แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศมาใช้ ทำให้เกิดผลสำเร็จอะไรบ้าง
(การเขียนในส่วนนี้ ควรเขียนให้เร้าความสนใจ)

ลักษณะสำคัญของวิธีหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ

.....

วัตถุประสงค์ของวิธีหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ

.....

เป้าหมาย

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ .....

และ/หรือ ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ.....

๒. แนวทาง/ขั้นตอนการดำเนินงาน/Flow Chart (แผนภูมิ) ของวิธีหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ

ขั้นที่ ๑ (ระบุวิธีปฏิบัติ) .....

ขั้นที่ ๒ (ระบุวิธีปฏิบัติ) .....

ขั้นที่ ๓ (ระบุวิธีปฏิบัติ) .....

ขั้นที่ ๔ (ระบุวิธีปฏิบัติ) .....

ขั้นที่ ๕ (ระบุวิธีปฏิบัติ) .....

(หากมีมากกว่า ๕ ขั้นตอนสามารถระบุวิธีที่ปฏิบัติเพิ่มเติมได้)

ลำดับขั้นตอนกระบวนการ
(เขียนเป็น Flow Chart)

ข้อ ๒ เป็นการนำเสนอแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ ครอบคลุม ทำอะไร (What) ทำอย่างไร (How) และ ทำไมจึงทำ (Why)
อาจเขียนเป็น ๒ ส่วน ส่วนแรกคือ ขั้นตอนการดำเนินงาน ส่วนที่สอง คือ แผนภูมิของระบบงานที่ทำ วิธีการและนวัตกรรม
ที่เป็น Best Practices หรือ อาจเขียนบอกเล่าขั้นตอนการดำเนินงานจนสำเร็จเป็นผลงานที่ดีเลิศเป็นความเรียงก็ได้

๓. ผลลัพธ์/ผลการดำเนินการ

ระบุผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย-ตัวชี้วัดที่กำหนดทั้งเชิงปริมาณ และหรือคุณภาพ

.....

เมื่อดำเนินการตามขั้นตอนของ Best Practices แล้ว ส่งผลต่อสถานศึกษาอย่างไร

.....
.....
.....
.....

ข้อ๓ ผลการดำเนินงาน (ดีแค่ไหน) ทั้งนี้ ควรเน้น ตัวชี้วัดสำคัญต่างๆ ที่แสดงให้เห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจใช้ แผนภูมิหรือกราฟ แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานจนเกิดผลสำเร็จ และอาจมีแผนงานในอนาคตด้วยก็ได้

๔. ปัจจัยเกื้อหนุน/ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

.....
.....
.....

ข้อ ๔ กล่าวถึง สิ่งที่เป็นเคล็ดลับที่ทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ รวมทั้งข้อพึงระวังมีอะไรบ้าง วิธีหรือแนวทางปฏิบัติ ที่เป็นเลิศ ถือว่าเป็นนวัตกรรมหรือองค์ความรู้ที่แสดงถึงรูปแบบ วิธีการที่ดีที่สุดในการดำเนินงานที่เกิดจากการปฏิบัติจริง มีการตรวจสอบและประเมินผลจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย สามารถศึกษาเรียนรู้แนวคิดและ องค์ความรู้ของวิธี ปฏิบัติที่เป็นเลิศ แล้วนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีมาตรฐานได้

๕. แนวทางการพัฒนาให้ยั่งยืน

.....

๖. การเป็นต้นแบบให้กับหน่วยงานอื่น/การขยายผล และ/หรือรางวัลที่ได้รับ

.....

๗. ภาคผนวก (ร่องรอย หลักฐาน ภาพถ่าย ชิ้นงาน ฯลฯ)

.....

ภาคผนวก

- หลักฐาน ข้อมูลสำคัญ เอกสารอ้างอิงต่างๆ ภาพกิจกรรมสำคัญ ที่แสดงผลงานดีเด่นของสถานศึกษา
- คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน และคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- แบบรายงานคะแนนผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับสถานศึกษา (จากเว็บไซต์ <http://www.localschool.in.th>)
- รายละเอียดผลการจัดการเรียนรู้ (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน)

ฯลฯ

คณะทำงาน

คณะที่ปรึกษา

๑. นายสุทธิพงษ์	จุลเจริญ	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒. นายทวี	เสริมศักดิ์กุล	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๓. นายมนัส	สุวรรณรินทร์	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

รายชื่อคณะทำงานจัดทำคู่มือประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา

๑. นายสุพจน์	จิตรเพ็ชร	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาท้องถิ่น สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒. นายวีรพัฒน์	กุดแกลง	ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการจัดการศึกษาในระบบ และนอกระบบ สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
๓. นายวิเชียร	นุ้ยเย็น	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ สังกัดเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์
๔. นายพุทธรัตน์	นัยวิกุล	ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี
๕. นางสาวนันทากร	คัมภีร์พงศ์	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สังกัดเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
๖. นางวิภาดา	จารุพนานนท์	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สังกัดเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๗. นางสาวศศิกัญจน์	โพธิ์ลังกา	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สังกัดเทศบาลนครอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
๘. นางรังสีมา	จันทะโชติ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
๙. นางจรรยารักษ์	โพธิ์ทองงาม	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
๑๐. นายจักรพันธ์	เศษสรรพ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
๑๑. นางสลิลนา	ภูมิพาณิชย์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
๑๒. นางกิ่งแก้ว	ใหม่สุวรรณ	ครูเชี่ยวชาญ สังกัดเทศบาลเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี
๑๓. นางสาวปราณี	เก่งการณ์	ครูชำนาญการพิเศษ สังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง
๑๔. นางดารา	มีรัตน์	ครูชำนาญการพิเศษ สังกัดเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์

๑๕. นางสาววัลยา	เกษมศิริ	ครูชำนาญการ สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
๑๖. นางสาวศิริรักษ์	นาคะ	ครูชำนาญการ สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
๑๗. นางสาวภาวิดา	ทรงไชยธราเวช	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๘. นายกานต์กวี	นครขวาง	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๙. นายสุเมธ	สังข์ทอง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาท้องถิ่น สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

